

A fordítást és a kiadást a Danish Arts Council
Committee for Literature támogatta

DANISH ARTS COUNCIL

Janne Teller

SEMMI

Fordította: WEYER SZILVIA

A mű eredeti címe: *Intet*

© Janne Teller, Copenhagen 2000

With kind permission of Carl Hanser Verlag, Munich

Hungarian translation © Weyer Szilvia, 2011

Hungarian edition © Scolar Kiadó, 2011

Péternek, Pilnek és Kristinének

I

Semminek sincs értelme.

Ezt régóta tudom.

Ezért semmit sem érdemes csinálni.

Erre most jöttem rá.

II

Pierre Anthon aznap hagyta ott az iskolát, amikor rájött, hogy semmit sem érdemes csinálni, ha egyszer amúgy sincs értelme semminek.

Mi, többiek maradtunk.

Bár a tanárok igyekeztek gyorsan eltüntetni a nyomát - az osztályteremből és a fejünkől egyaránt -, valami azért mégis megmaradt bennünk Pierre Anthonból. Talán ezért történt később minden úgy, ahogy.

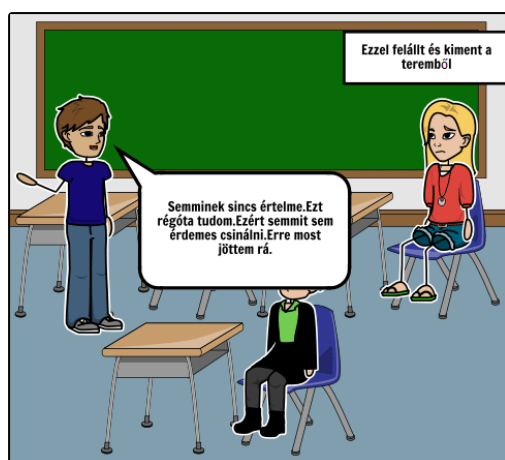
Augusztus második hete volt. Az égetően meleg naptól lusták és ingerlékenyek lettünk, az aszfalt csak úgy ragadt a tornacipőnk talpához. Az alma és a körte épp annyira ért meg, hogy kiválóan lehetett velük dobálózni. Nem törődtünk semmivel. Az első tanítási nap a szünidő után. Az osztályterem tisztítószer- és szünet utáni szagot árasztott. Az ablaküveg kristálytisztán mutatta a tükörképünket, és a táblán se látszott krétapornym. A padok szabályos kettős sorokban húzódtak, mint a kórházi folyosók: az évnek csak ezen az egy napján nézett ki így a tanterem. A 8/a osztály.

Leültünk a helyünkre, és nem volt kedvünk belakni a rendet.

Lesz még időnk, lesz kupi is. Csak nem ma.

Eskildsen tanár úr ugyanazzal a poénnal üdvözölt bennünket, mint minden évben: - Gyerekek, örüljete a mai napnak! Iskola nélkül vakáció sem lenne.

Nevettünk. Nem a poént találtuk viccesnek, hanem a tényt, hogy idén sem hagyta ki.

Ebben a pillanatban állt fel Pierre Anthon.

- Semminek sincs értelme, ezt régóta tudom - közölte. - Ezért semmit sem érdemes csinálni. Erre most jöttem rá.

Majd egész nyugodtan meghajolt, s összepakolta a cuccát, amit nem sokkal azelőtt vett ki a táskájából. Búcsúzóul közönyös képpel felénk biccentett, és kiment anélkül, hogy becsukta volna maga mögött az ajtót.

Az ajtó elvigyorgott. Először láttam ilyet. Az ajtó nagy, nevető pofának tűnt, ami elnyelne, ha arra ragadtatnám magam, hogy kövessem Pierre Anthont. Hogy kire vigyorgott? Rám, mindannyiunkra.

Körbenéztem a teremben, és a kellemetlen csend azt sugallta, hogy mindez másolóiak is feltűnt.

Mindenki azt várta tőlünk, hogy vigyük valamire az életben.

Valamire vinni pedig azt jelentette, hogy lesz belőlünk valaki, de ezt senki sem mondta ki hangosan. Halkan se. Egyszerűen a levegőben vagy az iskola kerítésén lógott, beköltözött a kispárnánkba vagy a plüssállatokba, melyeket, miután kiszolgáltak, igazságtalanul a padlásra vagy a pincébe száműztünk porfogónak. Eddig nem tudtam, hogy így van ez. Pierre Anthon vigyorgó ajtaja döböntett rá. Az eszemmel még mindig nem fogtam fel, de mégis tudtam, hogy ez az igazság.

Megjijedtem. Féltem Pierre Anthontól.

Félelem. Még több félelem. Annál is több félelem.

Vidéken, a se túl nagy, se túl kicsi Taering elővárosában laktunk. Nem lehetett nagyon előkelő környéknek nevezni, de majdnem előkelőnek számított. Erre sokszor emlékeztettek bennünket, akkor is, ha senki sem mondta ki hangosan. Halkan se. Sárga téglapületek és vörösre festett kertes

házak mindenütt, meg új, szürkésbarna sorházak előkerttel. És pár bérház. Akik ott laktak, azokkal nem játszottunk. Akadt néhány régi favázas ház is, és egykori tanyák, ahol már régóta nem gazdálkodtak. Aztán fehér villák is épültek Taeringben, ahol a még nálunk is majdnem-előkelőbbek éltek.

A taeringi iskola két út találkozásánál, egy sarkon állt. Elise kivételével mindegyikünk a két út közül az egyikben lakott, a Taeringi úton. Elise néha került egyet, hogy velünk jöhessen iskolába. De csak addig, amíg Pierre Anthon ott nem hagyta az iskolát.

Pierre Anthon a Taeringi út 25.-ben, egy felújított, egykori tanyán élt az apjával meg egy lakóközösséggel. Pierre Anthon apja és a kollektíva tagjai hippik voltak, akik ott ragadtak '68-ban. Legalábbis így mondták a szüleink. Bár nem teljesen értettük, mit jelent ez, mi is így mondtuk. Az előkertjükben, közel az úthoz, szilvafa magasodott. Nagy, öreg, göcsörtös fa, a sövény fölé kinyúló ágakkal. Csábítóan lógott róla a szilva, de nem értük el. Az előző években mindig ugráltunk, hogy elkapjuk a finom gyümölcsöket. Idén nem.

Pierre Anthon azért hagyta ott az iskolát, hogy a szilvafa tetején üldögéljen, és éretlen szilvával dobálózson. Némelyik eltalált minket. Na nem mintha Pierre Anthon direkt ránc célzott volna. Ez szerinte amúgy se érte meg a fáradságot, ahogy mondta. Csak véletlenül fordult elő, néha-néha. És kiabált is utánunk mindenfelét.

- Minden mindegy! - harsogta egyik nap. - Mert minden csak azért kezdődik el, hogy egyszer véget érjen. Születések pillanatában haldokolni kezdtek. És így van ez mindennel.

- A Föld négymilliárd-hatszázmillió éves, de ti legfeljebb csak százévesek lesztek! - szólt utánunk egy másik nap. - Az a pár év nem éri meg a fáradságot. Minden egy nagy színjáték, és csak arra megy ki az egész, hogy úgy csináljunk, „mintha”, és hogy épp ebben a „minthá”-ban legyünk a legjobbak.

Eddig Pierre Anthon semmi jelét nem mutatta, hogy ő lenne a legokosabb közülünk, de ez hirtelen mindannyiunk számára világossá vált. Mert volt abban valami, amit mondott. Még akkor is, ha ezt nem mertük bevallani. Se a szüleinknek, se a tanárainknak, se egymásnak. Sőt még magunknak sem. Nem akartunk olyan világban élni, amilyenről Pierre Anthon beszélt.

Mi igenis el akartunk érni valamit az életben, vinni akartuk valamire.

A vigyorgó ajtó nem csalogatott a kinti világba.

Kicsit sem. Egyáltalán nem!

Ezért találtuk ki az egészséget. Bár a többes szám első személy kicsit túlzás, mert valójában Pierre Anthon vezetett rá minket erre az útra.

Az egyik olyan reggel után történt, amikor Sofie-t két kemény szilva is eltalálta gyors egymásutánban. Nagyon dühös lett Pierre Anthonra, amiért csak ott ül és ül fent a fán, és ijesztget bennünket.

- Te meg csak ülsz ott, és bámulsz a levegőbe. Az talán jobb? - kiabálta Sofie.

- Nem a levegőbe bámulok - felelte Pierre Anthon nyugodtan. - Az eget szemlélem, és gyakorlom a semmittevést.

- De pontosan azt csinálod, a fenébe is, bámulsz a levegőbe! - üvöltötte Sofie dühösen, és egy fadarabot dobott a szilvafa felé, ám az a sövényre esett, jóval Pierre Anthon alá.

Pierre Anthon mosolygott, és olyan hangosan kiabált, hogy egészen az iskoláig elhallatszott: - Ha van valami, ami miatt érdemes mérgeledni, akkor olyan is van, aminek érdemes örülni. Ha van valami, aminek érdemes örülni, akkor van valami, ami számít. De ilyen dolog nem létezik! - Még jobban felemelte a hangját, és ezt harsogta: - Pár éven belül mindannyian halottak vagytok, semmik, akiket elfelejtenek. Úgyhogy ennyi erővel már most is elkezdhettek gyakorolni, milyen is az.

Ekkor jöttünk rá, hogy valahogy rá kell bírunk Pierre Anthont, hogy lejjön a szilvafáról.

III

A szilvafának sok ága van. Sok hosszú ága.

Túlságosan sok, túlságosan hosszú ága.

A taeringi iskola nagy volt, és szögletes. Kétemeletnyi betonszürkeség. Igazából eléggé rondának tartottuk, bár ezzel nem sokat törődtünk, főleg most nem, amikor minden energiánkat arra fordítottuk, hogy ne foglalkozzunk Pierre Anthon megjegyzéseivel. Ám ezen a keddi reggelen, a tanév nyolcadik napján, úgy záporozott ránk az iskola rondasága, mint Pierre Anthon éretlen szilváiból egy maroknyi.

Jan-Johannal és Sofie-val mentem be az iskolaudvarra, Rikke-Ursula és Gerda a nyomunkban. Ahogy bekanyarodtunk a sarkon, és megláttuk az épületet, teljesen elcsöndesedtünk. Nehéz elmagyarázni, de mintha Pierre Anthon rányitotta volna valamire a szemünket. Mintha a semmi, amiről a szilvafa tetején kiabált, útközben megelőzött volna bennünket, és elsőként ért volna be az iskolába.

Az iskola olyan rondának, szürkének és szögletesnek látszott, hogy szinte fojtogatott, majdnem mintha az iskola lenne maga az élet, márpedig az életnek nem szabadna ilyennek lennie, és mégis ilyen volt. Nagyon erős késztetést éreztem, hogy elfussak a Taeringi út 25.-ig, felmászok Pierre Anthon mellé a szilvafára, és csak bámuljam az eget, amíg a kinti világ és a semmi részévé nem válok, hogy többé semmire se kelljen gondolnom. De én szerettem volna valami, sőt valaki lenni, úgyhogy nem szaladtam sehová, így egyszerűen csak a másik irányba néztem, és jó erősen a tenyerembe mélyesztettem a körmömet, hadd fájjon.

Vigyorgó ajtó, szezám tárulj!

Nem csak én hallottam a kinti világ hívását.

- Tennünk kell valamit - suttogta Jan-Johan félhangosan, nehogy meghallják az évfolyamtársaink, akik kicsivel előttünk mentek. Jan-Johan úgy tudott gitározni és Beatles-számokat énekelni, hogy alig lehetett hallani a különbséget közte meg az eredeti között.

- Igen - helyeselt Rikke-Ursula, akire kicsit gyanakodtam, hogy tetszik neki Jan-Johan. Gerda is egyfolytában vihogott, és a könyökével feléjük bökdösött, mert Rikke-Ursula közben elének került.

- De mit? - suttogtam, és megszaporoztam a lépteimet, mert a másik osztálybeliek vészesen közeledtek, és verekedős fiúk is akadtak köztük, akik befőttes gumival és kenyérgalacsinnal lövöldöztek a lányokra, amikor csak lehetett. Úgy tűnt, most is hamarosan elkezdődik mindez.

Matekórán Jan-Johan körbeküldött egy papírt, hogy iskola után lent a focipályán találkozik az egész osztály. Mindenki megjelent, dagadt Henrik kivételével, mert ő a biosztanárunk fia volt, és nem kockáztathattunk semmit.

Először csak álldogáltunk, és más dolgokról beszélgettünk, mintha nem ugyanaz járt volna mindannyiunk fejében. Aztán végre-valahára megszólalt Jan-Johan: - Nem mehet így tovább - kezdte, és ugyanezzel a fordulattal fejezte is be, miután összefoglalta, amit már mindannyian tudtunk. Mégpedig azt, hogy nem tehetünk továbbra is úgy, mintha bármi is számítana valamit, ha Pierre Anthon fent marad a szilvafán, és azt kiabálja, hogy semmi sem számít.

Épphogy elkezdtük a nyolcadik osztályt, és mindannyian tartottuk magunkat annyira nagynak és tájékozottnak a világ dolgaiban, hogy tudjuk: mindig fontosabb, hogy valami hogyan veszi ki magát, mint hogy valójában milyen. Annak a látszata a lényeg, hogy vittük valamire az életben. És bár ennek a valaminek a mibenléte elég homályos volt a számunkra, azt azért biztosra vettük, hogy egy fa tetején ülni és szilvával dobálózni nem nevezhető valaminek.

Pierre Anthon csak ne higgye azt, hogy meg tud győzni minket az ellenkezőjéről.

- Biztosan le fog jönni, ha beköszönt a tél, és elfogy a szilva - jegyezte meg a szép Rosa.

Ezzel nem igazán voltunk kisegítve. Egyrészt mert hétágra sütött a nap, s a télig még jó sok időt kellett várni, másrészt pedig: miért ne ülhetne Pierre Anthon télen is a szilvafán, akkor is, ha már nem lesz rajta szilva? Csak jól fel kell öltöznie.

- Vagy meg kéne verni.

A fiúkra néztem, mert úgy véltem, nekik kellene megvívniuk a csatát, akkor is, ha mi, lányok is besegíthetünk egy kis karmolással.

A fiúk egymásra pillantottak.

Számukra nem tűnt valami nyerő ötletnek. Pierre Anthon erős és nagydarab volt, az orra pedig csupa szeplő, és egyszer eltörte, amikor ötödikes korában lefejtelt egy kilencedikest. És a törött orrától eltekintve Pierre Anthon került ki győztesen a verekedésből. A kilencedikes fiút agrázkódással vitték kórházba.

- Ez nem túl jó ötlet - jegyezte meg Jan-Johan, és a többi fiú bólogatott. Nem beszéltünk róla többet, de azért csökkent kicsit a fiúk ázsiója a szemünkben.

- Imádkoznunk kell a Miurunkhoz - mondta ájtatos Kaj, akinek az apja protestáns misszionárius-ként tevékenykedett, és valami fontos pozíciót töltött be a gyülekezetben, akárcsak az anyja.

- Fogd be a pofád! - sziszegte Ole, és úgy megragadta ájtatos Kajt, hogy az épphogy nem tudta befogni a pofáját, hanem visított, mint a fába szorult féreg. Végül nekünk kellett leállítanunk Olét, nehogy odajöjjön az ügyelő a sírás-rívásra.

- Be is panaszolhatnánk Pierre Anthont - szólalt meg kis Ingrid, aki olyan kicsire nőtt, hogy néha észre sem vettük a jelenlétét.

Ám ma nem felejtettük el, és egyszerre kérdeztük: - Kinél?

- Eskildsennél.

Kis Ingrid látta rajtunk, hogy nem lelkesedünk túlságosan. Eskildsen az osztályfőnökünk volt. Fekete esőkabátban járt, aranyórát hordott, és nem nagyon érdekelték a problémáink, se a kicsik, se a nagyok.

- Akkor az igazgatónál - folytatta kis Ingrid.

- Az igazgatónál?! - vihogott Ole, és bele akart csípni kis Ingridbe.

Jan-Johan gyorsan közéjük állt.

- Nem tehetünk panaszt sem az igazgatónál, sem Eskildsennél, se más felnőttél, mert akkor azt is el kellene mondanunk, miért panaszoljuk be Pierre Anthont. És akkor el kellene mesélnünk, miket kiabál utánunk. És azt nem lehet, mert a felnőttek nem akarják hallani, hogy tudjuk, hogy igazából semmi se valami, és mindenki csak úgy csinál, „mintha”. -Jan-Johan széttárta a karját, mi meg elképzeltük, hogy mindenféle szakértő, pszichológus és tanár akarna megvizsgálni és meggyőzni minket. Akkor pedig egy idő után föladnánk, és megint úgy tennénk, mintha lenne értelmük a dolgoknak.

Jan-Johannak igaza lehetett. Csak időpocsékolás lenne, és nem jutnánk vele semmire.

Egy ideig senki sem szólalt meg.

Hunyorítva a napba néztem, majd a háló nélküli fehér focikapu, a súlylökőpálya, végül a magasgrómatracok és a százméteres futópálya felé. Körben a focipálya szélén enyhe szellő rezegtette a bükkcserje ágait, és hirtelen úgy tűnt, mintha simán tornaóránk lenne, és szinte el is felejtettem, miért is kéne Pierre Anthonnak lejönnie a szilvafáról. „Tőlem ott maradhat, és kiabálhat, amíg meg nem rohad” - gondoltam, de nem mondtam ki hangosan. A gondolat csak addig a pillanatig volt igaz, amíg meg nem született.

- Dobáljuk meg kővel - javasolta Ole, majd hosszabb vita következett arról, hol szerezzünk köveket, azok milyen nagyok legyenek, és ki dobjon, mert az ötlet végül is jónak látszott.

Jó, jobb, legjobb. Több ötlet nem is merült fel.

IV

Egy kő, két kő, sok kő.

Ajtatos Kaj újságkihordó kocsijában lapultak a kövek. Ebben a taligában szokta kedd délutánonként kihordani a helyi lapot meg az egyházi hírmondót minden hónap első szerdáján. A köveket a pataknál gyűjtöttük, nagyokat és kerekeket, úgyhogy a kocsi nehéz volt, mint az ólom.

Mindannyian ott voltunk.

- Mindenki legalább két követ dobjon! - rendelkezett Jan-Johan.

Ole figyelte, hogy ne jöjjön senki. Még dagadt Henrik is velünk tartott, és ő is eldobta a két követ. Mindkettő messze elkerülte a szilvafát. Maiken és Sofie kicsit jobban céloztak.

- Csak nem ijedtetek meg a semmitől? - kiabálta Pierre Anthon, és Rikke-Ursula szánalmas dobása után nézett, akinek a köve a sövény tetején landolt.

- Csak azért ragadtál ott fenn a fán, mert az apád régi '68-as! Ott ragadt '68-ban! - kiabálta nagy Hans, és elhajította a követ. Az egy szilvának csapódott, s csak úgy repült a gyümölcsbőr mindenfelé.

Hangosan kurjongattunk.

Én is, pedig nagyon is jól tudtam, hogy Hansnak nincs igaza. Pierre Anthon apja és a lakóközösség tagjai biozöltséget természetek, és nemcsak különböző egzotikus vallásokban, hanem a szellemekben, az emberekben és az alternatív gyógy módok erejében is hittek. De nem ezért nem volt igaza... hanem azért, mert Pierre Anthon apja túsifrizurát hordott, és egy informatikai cégnél dolgozott, ami elég modernnek számított, és nem volt köze se '68-hoz, se Pierre Anthonhoz.

- Apukám nem ragadt ott sehol, és én se! - kiabálta Pierre Anthon, és letörölt egy kis gyümölcspepet a karjáról. - Én a semmiben ülök. És jobb a semmiben ülni, mint valamiben, ami valójában semmi se.

A felkelő nap sugarai pontosan Pierre Anthon szemébe sütöttek. Az egyik kezével el kellett takarnia a szemét, hogy lásson minket. Mi a napnak háttal álltunk az újságkihordó kocsi körül, a járda túloldalán. Pierre Anthon szilvái igencsak nehéznek bizonyult eltalálni.

Nem válaszoltunk neki.

Richárd jött. Az egyik kő a szilvafa törzsét találta el, a másik meg a levelek és szilvák közt Pierre Anthon füle mellett süvített el. Utána jöttem én. Sohasem céloztam jól, de elhatároztam, hogy el fogom találni. Az első dobásom ott végezte Rikke-Ursula köve mellett a sövényen, a második viszont azt az ágat kapta telibe, amin Pierre Anthon ült.

- Hé, Ágnes! - harsogott felém Pierre Anthon. - Ennyire nehezedre esik elhinni, hogy semminek sincs értelme?

Felkaptam egy harmadik követ, és ezúttal bizonyára eltaláltam Pierre Anthont, mert csak egy *áúú* hallatszott, aztán egy pillanatra csönd lett a fán. Majd Ole dobott, de túl magasra és túl messzire sikerült, így Pierre Anthon megint rákezdte: - Ha nyolcvanéves korotokig éltek, akkor addigra már harminc évet végigaludtatok, jó kilenc évig jártatok iskolába és írtatok leckét, és majd' tizennégy évet töltöttetek munkával. Mivel már hat év elment a kisgyerekkorra és a játékra, s mivel még tizenkét évre lesz szükség ahhoz, hogy takarítsatok, főzzetek és gyereket neveljete, legfeljebb kilenc évetek marad arra, hogy éljete is. - Pierre Anthon földobott a levegőbe egy szilvát, ami kis ívben az árokba pottyant. - Ezt a kilenc évet képesek lennétek arra elvesztegetni, hogy úgy tegyete, mintha sikeretek lenne egy színjátékban, aminek semmi értelme, főleg ha rögtön kezdhettek azzal is, hogy kiélvezitek ezt a kilenc évet?

Leszakított még egy szilvát, kényelmesen a faágnak dőlt, és a kezével méregette a gyümölcsöt. Jó nagyot beleharapott, és elmosolyodott. Már megérett a gyümölcs.

- Nem is színjáték! - kiabálta Ole, és összeszorított ököllel fenyegette Pierre Anthont.

- Nem, nem színjáték! - csatlakozott hozzá nagy Hans is, és felkapott egy követ.

- Miért tesz mindenki úgy, mintha minden, ami nem fontos, nagyon fontos lenne, miközben baromira el vannak foglalva azzal, hogy úgy csináljanak, mintha a valóban fontos dolgok egyáltalán nem lennének fontosak? - Pierre Anthon nevetett, és az egyik kezével letörölte a szilvalevet a

gallérjáról. -Vajon mi a fenéért olyan fontos megtanulni, hogy mondjuk szépen: köszönöm az ebédet, a meghívást, én-is-és-viszont-és-tessék, na és hogy tetszik lenni? Amikor hamarosan úgyse megy senki sehová, és mindenki tudja, hogy a jövés-menés helyett itt is lehet üldögelni, szilvát enni, figyelni a világ folyását, és gyakorolni, hogyan válhatunk a semmi részévé.

Ájtatos Kaj gyors egymásutánjában dobta el a két követ.

- Ha semmi nem jelent semmit, akkor jobb semmit sem csinálni, mint valamit. Főleg, ha ez a valami a kődobálás, csak mert az illető nem mer fára mászni.

Minden oldalról repültek a kövek a fa felé. A sorrend már nem számított. Mindenki egyszerre dobott, és nem sokkal utána hallottuk, ahogy Pierre Anthon lemászik a fáról, és a sövény mögötti gyepre huppan. Nem is bántuk, mert úgyse maradt több kövünk, és késő is lett. Ájtatos Kajnak ideje volt hazavinni az újságkihordó kocsiját, ha becsöngetésre az iskolában akart lenni.

Másnap reggel csönd honolt a szilvafán, ahogy elhaladtunk mellette.

Ole ment oda elsőként. Nagy Hans követte, aki ugrott egy nagyot, gyorsan megmarkolt két szilvát sok levéllel együtt, és hangos kiabálás közepette letépte. És amikor még mindig nem történt semmi, mi, többiek is odamentünk, és ujjongtunk.

Nyertünk!

Édes a győzelem. A győzelem. Győzelem.

Két nap múlva Pierre Anthon újra ott ült a szilvafán, ragtapasszal a homlokán és új fegyverekkel felszerelve.

- Még akkor is, ha megtanultok valamit, és azt hiszitek, hogy jól tudjátok, mindig lesz valaki, aki jobban tudja ugyanazt.

- Fogd be a szád! - kiabáltam vissza. - Én igenis leszek valaki! És akkor az valami lesz! Világhírű leszek.

- Persze, Ágnes. - Pierre Anthon hangja kedves volt, majdnem mintha sajnálna. - Divattervező lesz belőled, magas sarkú cipőben fogsz rohangálni, és persze nagyon menő meg elegáns leszel. És majd másokkal is elhiteded, hogy nagyon menők és elegánsak, ha épp a te általad tervezett ruhákban járnak. - Csóválta a fejét. - De rá fogsz jönni, hogy bohóc vagy egy jelentéktelen cirkuszban, ahol az emberek bemagyarázzák egymásnak, hogy létfontosságú, hogy az egyik évben pont így nézzenek ki, a másik évben meg pont amúgy. És arra is rá fogsz jönni, hogy a hírnév és a nagyvilág rajtad kívül vannak, és hogy benned legbelül semmi sincsen. És ez így is marad, akármit csinálsz is.

Körülnéztem, de egy követ sem láttam az úton.

- Fogd be a szád! - kiabáltam, de Pierre Anthon csak folytatta.

- Miért ne valljuk be rögtön, hogy nincs semmi, aminek lenne értelme, és akkor legalább élvezhetjük azt a semmit, ami van?

Bemutattam neki.

Pierre Anthon csak mosolygott.

Dühösen megragadtam Rikke-Ursula karját, mert Rikke-Ursula a barátnőm volt. Kék haját hat fonott copfban hordta, és ez azért mégiscsak valami. Kék, kékebb, legkékebb. Ha anyukám nem tiltotta volna meg a leghatározottabban, én is kékre festettem volna a hajam. Egyelőre be kellett érnem hat fonattal, ami nem sikerült valami jól az én vékonyka kis hajamból, de azért mégiscsak több volt a semminél.

Nem telt el sok nap, és Jan-Johan újra összehívott bennünket a focipályára.

Jó ötlet nem jutott eszünkbe, rossz viszont egész sok. Nem akartunk Oléra figyelni, és ha nem ő lett volna a legerősebb az osztályban (legalábbis mióta Pierre Anthon otthagya az iskolát), verekedés tört volna ki.

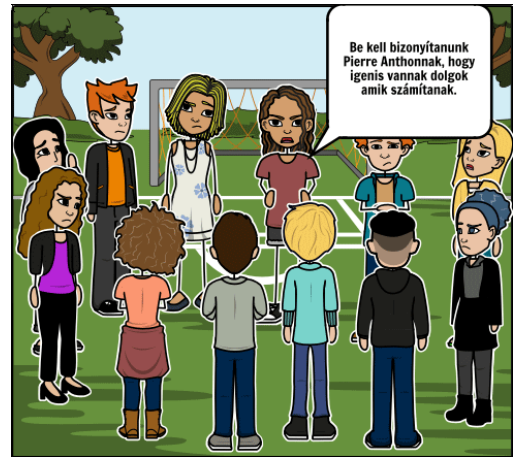
Épp mielőtt elindultunk volna, megszólalt Sofie:

- Be kell bizonyítanunk Pierre Anthonnak, hogy igenis vannak dolgok, amelyek számítanak.

Csak ennyit mondott, de ez elégnak is bizonyult

- egyszerre mindannyian tudtuk, mit kell tennünk.

Másnap délután már neki is láttunk.

V

Sofie ott lakott, ahol Taering megszűnt város lenni. Sofie-ék sárgára meszelt háza mögött mező húzódott, a távolban régi fűrészteleppel. A fűrésztelep üresen állt, s azt tervezték, hogy lebontják, és sportcsarnok épül a helyére. A város vezetői évek óta ígérték. Mostanra már senki sem hitte igazán, hogy lesz belőle valami. A fűrésztelepen álló pajta dűledezett. Betört ablakok és lyukak a mennyezeten, de azért még egyben volt, nekünk meg éppen ilyen hely kellett.

A nagyszünetben mindannyian odaadtuk az aprónkat Jan-Johannak, aki gyorsan elszaladt a vas-edénybe, és egy vadiúj, kódos lakattal tért vissza az iskolába. Kisebb vita kerekedett belőle, mi legyen a kódja, mert mindenki a saját születésnapja dátumát tartotta a legmegfelelőbbnek. Végül február 5-ében egyeztünk meg, mert akkor született Pierre Anthon. 0-2-5 - erre igyekeztünk hát mindannyian emlékezni, olyannyira, hogy nem tudtunk figyelni az órán, és Eskildsen gyanút fogott. Meg is kérdezte, vajon madarak csiripelnek-e a fejünkben, vagy esetleg egészen elvesztettük-e azt a valamit, amit a nyakunkon szoktunk hordani.

Nem feleltünk semmit. 0-2-5!

Most már volt főhadiszállásunk, lakatunk és tervünk. Mégis nehezebben ment, mint gondoltuk. Mert ha Pierre Anthonnak kicsit is igaza lehet abban, hogy semminek sincs értelme, akkor nem olyan egyszerű feladat olyasmit összeszedni, aminek mégiscsak van. Megint Sofie mentett meg minket.

- Csak úgy kell csinálunk, „mintha” - mondta, és lassacskán mindenkinek eszébe jutott valami, ami segített a keresésben. Elise emlékezett rá, hogy hatéves korában nagyon sírt, amikor egy farkaskutya leharapta a babája fejét. Ezért előásta a régi babát a leharapott fejével együtt a pincében tárolt dobozokból, és elvitte a fűrésztelepre. Ájtatos Kaj egy régi zsoldároskönyvet hozott, aminek hiányzott az eleje meg a háta, és még jó pár zsoldár is belőle, de azért a 27. és a 389. oldal között mindent tartalmazott hiánytalanul. Rikke-Ursula egy rózsaszín gyöngyházfésűt adott le, amelynek csak két foga hiányzott, Jan-Johan pedig egy olyan Beatles-kazettával járult hozzá a gyűjteményhez, ami már nem szólt, de nem volt szíve kidobni. Többen házról házra jártunk, mindenhová becsöngettünk, és úgy gyűjtöttünk fontos dolgokat.

Egyszer-kétszer ránk csapták az ajtót, de kaptunk egész

furcsa adományokat is. Az öregek voltak a legjobb fejek. Csorbult porcelánkutyákat adtak, aztán megkaptuk a már rég halott szüleik fényképét, vagy a már rég felnőtt gyerekeik játékeit. Szert tettünk pár szeretett és agyonhordott ruhadarabra is, meg egy rózsára, amely egy harminchat évvel ezelőtti esküvői csokorból származott.

A rózsza kicsit elgondolkoztatott minket, lányokat, mert véleményünk szerint az azért tényleg fontos lehetett... az álom, hogy fehér ruhában, szép csokorral a kezünkben megcsókoljuk a férfit, akivel aztán leéljük az életünket. De akkor közölte Laura, aki begyűjtötte a rózsát, hogy a néni, aki a csokrot adta, öt év múltán elvált, s mivel sokunk szülei elváltak, ha ugyan valaha összeházasodtak, akár el is felejthetjük ezt az álmot.

A halom egyre növekedett.

Pár nap alatt majdnem akkora lett, mint kis Ingrid. Mégis, ami a jelentőségét illeti, kicsinek tűnt. Mindannyian nagyon jól tudtuk, hogy a begyűjtött kacatok közül semmi sem jelentett a számunkra igazán sokat. Hogyan is győzhetnénk hát meg Pierre Anthont, hogy ér valamit ez a halom?

Nem, rögtön átlátna a szitán.

Nincs. Semmi. Se.

Jan-Johan még egyszer összehívott minket. És ott és akkor be kellett vallanunk, hogy azért mégiscsak léteznek dolgok, amelyek jelentenek számunkra valamit. Még akkor is, ha nem túl sok minden, vagy nem túl fontos dolgok. De azok mégiscsak jobbak, mint amiket eddig összegyűjtöttünk.

Dennis volt az első. Egy egész rakás szerepjátékos könyvvel jelent meg, amiket újra és újra elolvasott, és fejből fújta majdnem valamennyit. Olénak hamar feltűnt, hogy négy darab hiányzik a sorozatból, úgyhogy Dennisnek azokat is le kellett adnia.

Dennis kiabált, és azt harsogta, hogy Ole foglalkozzon csak a saját dolgával, merthogy az egészben nem is ez volt a lényeg, és hogy ezt mi is nagyon jól tudjuk. Nagyon felhúzta magát. De minél jobban kiabált, annál jobban láthatta maga is, érveltünk, hogy milyen fontosak neki a könyvei. És hát nem abban egyeztünk meg, hogy az kerüljön a halomra, ami a legeslegtöbbet jelent számunkra, hogy meg tudjuk győzni Pierre Anthont, hogy jöjjön le a szilvafáról?

Amikor Dennis leadta az utolsó négy szerepjátékos könyvét is, mintha megtört volna a jég. Mert Dennis tudta, hogy Sebastiannak nagyon sokat jelent a horgászbotja. És Sebastian tudta, hogy Richárd odavan a fekete focilabdájáért. És Richárdnak föltűnt, hogy Laura mindig az afrikai papagájos fülbevalóját hordja.

Már azelőtt meg kellett volna állnunk, hogy idáig jutottunk. Mostanra valahogy túl késő lett, bár én megtettem, ami tőlem telt.

- Ennek így semmi értelme sincs - jelentettem ki.

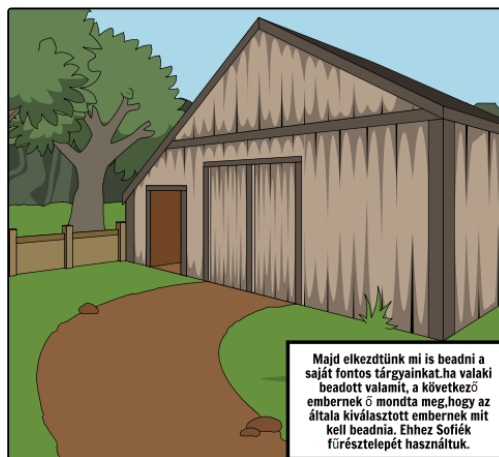
- Haha! - hümmögött Gerda, és a zöld szandálomra mutatott, amiért egész nyáron könyörögtem anyukámnak, de csak nemrég vette meg a végkiárusításon, amikor fél áron adták.

Tudtam, hogy ez lesz. Ha őszinte akarok lenni, ezért próbáltam leállítani a gyűjtést. Csak idő kérdése volt, hogy mikor mutat rá valaki a szandálomra.

Tudtam, hogy akkor az *au* és *fuj'j* és *brr* lesz, és csak rontott a helyzeten, hogy Gerda olyan hülyén vigyorgott hozzá. Először próbáltam úgy tenni, mintha mi sem történt volna, mintha nem is láttam volna, hogy mire is mutatott Gerda. De Laura nem hagyta annyiban.

- A szandálot, Ágnes! - szólalt meg, és ekkor már nem lehetett visszakozni.

Leguggoltam, hogy kikapcsoljam a szandálot, de nem tudtam magam rávenni, és felálltam.

- Nem lehet. Anyukám meg fogja kérdezni, hová lett, és akkor a felnőttek rájönnek az egészre. - Azt hittem, nagyon cseles vagyok. Hát, nem voltam az.

- Nekünk, azt hiszed, könnyebb? - méltatlankodott Sebastian. - Mit gondolsz, apámnak mit mondok, hová lett a horgászbotom? - Mintegy szavait nyomatékosítandó megragadta a damilt és a csalit, ami a halom közepén himbálódzott.

- És az én könyveim hova tűntek?

- Az én focilabdám?

- És az én fülbevalóm?

Világosan átláttam, hogy vesztettem, és csak egy kis haladékot kértem, pár napot.

- Csak, amíg a nyárnak vége nem lesz!

Nem létezett kegyelem. Annyit megengedtek, hogy Sofie-től kölcsönkérjek egy tornacipőt, hogy ne mezítláb kelljen hazamennem.

Sofie tornacipője kicsi volt rám, és nyomta a nagylábujjamat. Sokkal hosszabbnak tűnt az út a fűrészteleptől hazáig, mint egyébként. Miután lekanyarodtam, és egyedül baktattam az utolsó szakaszon, sírva fakadtam.

Nem a házba mentem, hanem a sufrniba, ahol se az utcáról, se bentről nem láthattak meg. Levettem Sofie tornacipőjét, és bedobtam a sarokba. Nem ment ki a fejemből a magas sarkú, zöld szandálom látványa ott a halom tetején. Ránéztem a csupasz lábamra, és elhatároztam, hogy Gerda még megfizet ezért.

VI

Három napomba telt, amíg rájöttem Gerda gyengéjére. Ez idő alatt iszonytatóan kedvesen viselkedtem Gerdával.

Sohasem bírtam Gerdát. Beszéd közben kicsit köpködött, nem is beszélve arról, amikor nevetett. És állandóan röhögött valamin. Ezenkívül nem hagyta békén Rikke-Ursulát. Rikke-Ursulát pedig a legjobb barátnőmnak tartottam, és arról vált nevezetessé, hogy nemcsak hogy kék haját hat copfba fonta, de kizárólag fekete ruhában járt. Ha anyukám tiritarka ruhavásárlási akciói nem hiúsították volna meg a tervemet, én is csak fekete ruhát viseltem volna. Így viszont be kellett érnem egy fekete nadrággal, két fekete pólóval (vicces angol felirattal az elejükön), meg egy fekete gyapjúinggel, ami túl meleg volt ahhoz, hogy szeptember elején felvegyem.

De most Gerdáról volt szó.

Gerdával hajgumit cseréltem, fiúkról sutyorogtam vele, és bevallottam neki, hogy nagy Hans kicsit tetszik nekem (ami semmi igazságtartalommal nem bírt, de ahogy a bátyám mondta volna, ez *forsz mazsör*; aminek a jelentését ugyan nem teljesen értettem, mindenesetre beletartozott, hogy az adott pillanatban lehetett hazudni).

Az első két napnak nem volt valami nagy hozadéka. Úgy tűnt, hogy Gerda semmit sem szeret igazán. Vagy csak átlátott rajtam. Akadt pár régi matricája, amit a nagymamájától kapott, de tudtam, hogy ötödikes korunk óta nem játszott velük. Meg egy Tom Cruise-képet is megmutatott, amiért rajongott, és amit elalvás előtt minden este megpuszilt. Meg volt egy egész rakás romantikus regényfüzete is, amiben az orvosok nővérekkel csókolóztak, és aztán boldogan éltek, míg meg nem haltak. Bevallom őszintén, néha kedvem lett volna kölcsönkérni egyiket-másikat, és Gerda egész kicsit megkönnyezte volna, ha meg kellett volna válnia ezektől a füzetektől, de alapjában véve mégiscsak marhaság volt, semmire se jó ötlet. Nem, csak a harmadik napon találtam ki, mi a gyengéje.

Amikor rájöttem, épp a szobájában ültünk, teáztunk, és meghallgattuk a CD-t, amit előtte kapott az apjától. Az első két napon Gerda másik szobájában időztünk, az anyukájánál, ami teli volt lányos cuccokkal és csecsebecsékkel. Most az apjánál üldögéltünk, Gerda itteni szobájában, ahol minden

második héten lakott. Nem a CD-lejátszótól, a felfújható foteltől vagy a falakon lévő sztárplakátoktól tűnt az itteni szoba másnak, mint az anyukájánál lévő. Ami különlegessé tette Gerda itteni szobáját, hogy a sarokban állt egy óriási ketrec, benne egy icipici hörcsöggel.

A hörcsögöt Kisoszinak hívták, és másnap megkértem Gerdát, hogy legyen szíves beszo­l­gá­lat­ni Kisoszit, és elvinni a Fontos Dolgok Halmára.

Gerda sírt, és azzal fenyegetőzött, hogy elmondja, amit nagy Hansról mondtam neki. Jót röhögtem, amikor bevallottam, hogy az egész hazugság volt, és *forsz mazsőr!* Ettől Gerda még jobban bögni kezdett, és azt vágta a fejemhez, hogy én vagyok a legundorítóbb alak, akit valaha ismert. És amikor már két órája egyfolytában zokogott, és még mindig vigasztalhatatlanul bömbölt, már majdnem megbántam, és beláttam, hogy kicsit talán igazza van. De akkor fölnéztem a kupac tetejére, a zöld, magas sarkú szandálomra, és nem engedtem.

Rikke-Ursulával hazakísértük Gerdát, hogy azonnal elhozzuk Kisoszit. Gerdának esélyt se hagytunk, hogy megússza.

Gerda apja az új szürkésbarna téglaházak egyikében lakott. Minden szobában nagy, könnyen nyíló ablakokon áradt be a fény. A ház a város másik végében állt, ahol nem is olyan régen még szürkésbarna birkák legeltek a réten. Ez nem könnyítette meg az ügyet. De a nagy ablakok miatt kellett csak igazán odafigyelnünk. Gerda apja otthon tartózkodott, így ki kellett csempésznünk Kisoszit. Vagyis míg Rikke-Ursula bement Gerda szobájába, én kint vártam, majd átvettem tőle Kisoszit, és begyömöszöltem a régi, rozsdás ketrecbe, amit erre a célra szereztünk. Gerda csak állt, és szipogott a szoba egyik sarkában, és nem akart segídezni.

- Csönd legyen már! - mordultam rá végül, mert már nem bírtam hallgatni ezt a hüppögést. - Különb­en egy döglött Kisoszi fog landolni a Fontos Dolgok Halmán!

Gerda erre se hagyta teljesen abba a szipogást, de legalább kicsit csillapodott a sírása. Fő, hogy anélkül jött el otthonról, hogy az apja gyanút fogott volna.

Kisoszi barna-fehér foltos volt, és tulajdonképpen egész aranyos, ahogy ott szimatolt a kis pofájával. Szóval csöppet sem bántam, hogy nem kell kinyuvasztanom. A nehéz ketrecen elég rossz fogás esett, az út pedig a fűrésztelepig hosszúnak tűnt. Kölcsön kellett volna kérni ájtatos Kaj újságkihordó kocsiját, de ez nem jutott eszünkbe, úgyhogy váltva cipeltük. Gerda is. Nem láttuk okát, hogy Rikke-Ursulához és hozzám hasonlóan miért ne kéne neki is elszenvednie a vállfájás rá eső részét. Baromi sok időbe telt, míg odaértünk a mezőhöz és a fűrésztelephez, és Kisoszi egész úton vinnyogott, mintha tényleg agyon akarnám ütni. Aztán végre-alahára megérkeztünk, s a szürkületben bevittük a hörcsögöt a pajtába.

Gerdának megengedtük, hogy kibélelje a ketrecet a telepen maradt fűrészporral, s miután adott még egy adag hörcsögeledelt meg friss vizet Kisoszinak, fölmásztam a létrán, és föltettem a halom tetejére.

Aztán lemásztam, kicsit arrébb raktam a létrát, és megcsodáltam a most már komoly méretűvé növekedett kupacot: olyan volt a ketrec ott a tetején, mint egy kissé ferde csúcsdísz. Feltűnően nagy csönd honolt.

Csőnd. Annál is csöndebb. Totál csönd.

Olyan nagy volt a csönd, hogy hirtelen az is feltűnt, hogy valójában milyen nagy és üres a pajta, hogy mennyi a repedés meg a hasadék a koszos fűrészporréteg alól fel-felbukkanó cementpadlón, milyen sűrűn befonta a pókháló a gerendákat, milyen sok a lyuk a tetőn, és milyen kevés az épen maradt ablaktábla. Végignéztem az egész mindenségen, az egyik végétől a másikig, végül az osztálytársaimra pillantottam.

Még mindig némán bámultak a ketrecre.

Mintha Kisoszi valahogy megváltoztatta volna a Fontos Dolgok Halmát. Hozzáadott valami pluszt, ami nem volt meg se a zöld szandálomban, se Sebastian horgászbójában, de még Richárd focilabdájában sem. Nem kicsi büszkeség töltött el a megvalósult ötletem láttán, úgyhogy bosszantott, hogy a többiek nem mutatkoztak elég lelkesnek.

Ole mentett meg.

- Öcsém, ez aztán valami, ennek azért van értelme! - mondta nyomatékkal, és Kisoszíróról levéve a tekintetét rám nézett.

- Kíváncsi vagyok, erre rá tud-e tromfolni Pierre Anthon - csatlakozott hozzá nagy Hans is, és senki sem ellenkezett.

A nyelvembe kellett harapnom, nehogy elpiruljak a büszkeségtől. Közben késő lett, és legtöbbünknek haza kellett érnie vacsorára. Egy utolsó, csodálattal teli pillantást vetettünk a roskadozó halomra, majd Sofie lekapcsolta a lámpát, és becsukta mögöttünk az ajtót. Jan-Johan rátette a lakatot, és mindannyian elindultunk hazafelé.

Gerdára került a sor.

VII

Gerda nem volt valami ötletes, és csak annyit mondott, hogy Maiken adja le a csillagvizsgáló felszerelését. Mindannyian tudtuk, hogy Maiken két évig spórolt a távcsőre, és hogy minden egyes derült estén belenézett, mert csillagász szeretett volna lenni. Ennek ellenére Gerdától nem tűnt valami eredeti ötletnek.

Maiken viszont telibe talált. Gondolkozás nélkül Frederikre nézett, és megszólalt: - A dán zászló.

Frederik mintha összezsugorodott volna, miközben egyre vörösebb lett a feje, melyet közben energikusan rázott.

Frederiknek barna haja és barna szeme volt, és mindig fehér ingben és élére vasalt kék nadrágban járt. A fiúk általában mindent megtettek, ami tőlük telt, hogy tönkretegyék az utóbbit. És akárcsak a szülei, akik házasok voltak, és nem váltak el, és soha nem is fognak, Frederik is hitt Dániában meg a királyi házban, és nem játszhatott Hussainnal.

- De a dán zászló, a *Dannebrog* - kardoskodott Frederik - ezerkétszázvalahányban szállt alá az égből, hogy a dán király le tudja győzni az ellenséget Lettországbán. - Hogy a dán király mit keresett Lettországbán, azt Frederik nem tudta megmondani, de az se igazán változtatott volna a helyzeten, ha meg tudja.

Minket mindenesetre se a király, se Lettország nem érdekelt, és ujjongtunk: - Dannebrog, Dannebrog. Frederik leadja a zászlaját!

Nem hangzott valami izgalmas mondókának, de újra és újra elismételtük, és remekül mulattunk közben... legjobban talán Frederik fancsali képén.

A piros családi ház előkertjében - ahol Frederik a házasságban élő és nem elvált szüleivel lakott - állt Taering leghosszabb zászlórúdja. És a zászlórúdon ott lobogott a dán zászló, napkeltétől napnyugtáig, minden egyes adandó alkalommal, legyen az a királynő vagy a trónörökös születésnapja, bármilyen ünnep- vagy egyszerűen csak vasárnap. Frederikéknél a zászlófelvonás a férfiak kötelessége és szórakozása volt. És mióta Frederik nemrég betöltötte a tizennégyet, büszkén átvette apjától a kötelességet és a szórakozást is.

Mondanom sem kell, hogy Frederik nem akarta leadni a zászlót, de mi nem ismertünk kegyelmet, és másnap a zászló is része lett a Fontos Dolgok Halmának.

Vigyázzban állva énekeltük a himnuszt, miközben Frederik ahhoz a vasrúdhoz kötötte a piros-fehér anyagot, amit Jan-Johan a fűrésztelepen talált, és amit a halom közepébe szúrtunk. Közelről sokkal nagyobbnak tűnt a zászló, mint amikor fönt lobogott a zászlórúdon, és belegondolva a zászló történelmi meg nemzeti jelentőségébe meg minden, kicsit mégiscsak kellemetlenül éreztem magam az akció miatt. Nem úgy tűnt, mintha a többieket nagyon foglalkoztatná a kérdés, én meg a célunkra gondoltam, és beláttam, hogy Maiken részéről mégiscsak telitalálat volt a Dannebrog. A tetején lobogó zászlótól igazán *valami* lett a Fontos Dolgok Halma.

Valami. Sok. A lényeg!

Senki sem számított rá, hogy Frederik gonosz is tud lenni. De nem kicsit nőtt a szemünkben, amikor piperkőc Werner naplóját kérte el.

Piperkőc Werner, hogy is mondjam, piperkőc Werner volt.

És piperkőc Werner naplója nagyon különleges holmi benyomását keltette: sötét bőrkötésben, gyöngybetűkkel sűrűn teleírt oldalak sorakoztak a finom sütőpapírra hasonlító lapokon.

Piperkőc Werner tiltakozott, hogy *jaj ne, ugyan már, és ez lehetetlen*, közben pedig pár kézmozdulatot tett, amit mi, lányok később megpróbáltunk utánozni, miközben pukkadóztunk a nevetéstől.

De nem segített a rimánkodás.

Piperkőc Werner orrhangon és kissé leereszkedően kijelentette, hogy a naplójával a Fontos Dolgok Halma egészen új *niveau-t* ért el. Előszeretettel használt francia szavakat, melyeket nem mindig értettünk. Akármit jelentett is, Werner a *niveau* miatt kérte meg a legnagyobb sajnálkozása közepette Anna-Lit, hogy adja le az örökbefogadási bizonyítványát.

Anna-Li koreainak született, és mégis dán volt, hiszen csak a dán szüleit ismerte szüleiként. Anna-Li sosem szólt egy szót sem, csak pislogott, és lehajtotta a fejét, ha beszéltek hozzá. Most sem válaszolt.

Rikke-Ursula viszont tiltakozott: - Ez nem ér, Werner. Az örökbefogadási bizonyítvány az olyan, mint az anyakönyvi kivonat. Azt nem lehet csak úgy odaadni.

- Igazán sajnálom - vágta rá piperkőc Werner megjátszott sajnálkozással. - A naplóm az életem. Ha az ott heverhet a halmon, akkor akár az örökbefogadási bizonyítvány is. Nem az a lényeg, hogy a halomnak „értelme” legyen?

- De nem így! - felelte Rikke-Ursula, és közben ingatta a fejét, hogy a hat kék copfja csak úgy röpködött.

Piperkőc Werner udvariasan ragaszkodott az elképzeléséhez, és mi nem igazán tudtuk, mi mást vethetnénk ellen. Úgyhogy csak álltunk ott, és próbáltuk megemészteni a dolgot.

És akkor Anna-Li a legnagyobb meglepetésünkre egész sok mindent mondott egyszerre: - Nem számít. Vagyis... nagyon is számít. De pont ez a lényeg, mert különben a Fontos Dolgok Halmának se lenne értelme, és akkor igaza lesz Pierre Anthonnak, hogy semmi sem számít.

Anna-Li jól beszélt.

Az örökbefogadási bizonyítvány a halom tetejére került, s amikor Anna-Li azt mondta, hogy kis Ingrid adja le az új mankóját, senki sem ellenkezett.

Kis Ingrid kénytelen volt a régi mankójával járni.

Úgy látszott, bejöttünk a gyűjtésbe, és alig tudtuk abbahagyni az ujjongást, amikor kis Ingrid suttogva és szégyenlősen arra kérte Henriket, hogy adja le a formalinban tárolt kígyót.

VIII

A bioszszertárban hat említésre méltó dolog rejlett: a Hansen úrnak nevezett csontváz; egy félbevágott emberi test kivehető szervekkel; egy, a női altestet ábrázoló poszter; egy kissé repedezett és kiszáradt koponya, amit Hamlet koponyájaként emlegettünk; ezenkívül egy kitömött nyest és persze a formalinban úszó kígyó. Messze a kígyó volt mind közül a legérdekesebb, szóval kis Ingrid ötlete elég zseniálisnak tűnt.

Henrik nem éppen így gondolta.

Főleg, mert Henrik apjának sok idejébe, levelébe és energiájába került megszerezni a kobrát az iskolai gyűjtemény számára. Különlegessége leginkább abban állt, hogy olyan undorító volt, hogy minden egyes alkalommal kirázta az embert a hideg, ha ránézett: se vége, se hossza spirálvonalban

kanyargott az üvegben, hogy remekül lehetett tanulmányozni a kígyóbőr ősi mintázatát és a szorosan egymásra simuló pikkelyeket. Ezenkívül mintha dühösen fölnézett volna, arra készülve, hogy sziszegve rögvést bénító köpést mérjen a szemlélőre.

Senki sem vállalkozott rá, hogy önként megfogja az üveget.

Legalábbis nem ingyen és bérmentve. Minimum tíz koronára rúgott az ára.

Henrik makacsul és bután ragaszkodott az elképzeléséhez, hogy a kígyó márpedig nem a Fontos Dolgok Halmára való. Hussainnak sikerült végül jobb belátásra bírni, mégpedig úgy, hogy a szünetben Henrik fejéhez tartotta a kígyós üveget (Ole fizetett), és azzal fenyegette, hogy fejbe veri vele, ha nem viszi el a kígyót a Fontos Dolgok Halmára.

Mi, többiek is türelmetlenkedtünk. Igyekeznünk kellett a gyűjtőakcióval, hogy végre be tudjuk tapasztani valamivel Pierre Anthon száját. A szilva időközben jó puhára érett, és Pierre Anthon újabban ragadós szilvamagokat köpködött utánunk, és továbbra is mondta a magáét.

- Hát a szerelmesdinek mi értelme van, csajok? -kiabálta egyik reggel, amikor Rikke-Ursulával karöltve elhaladtunk a házuk előtt. - Először szerelmesek leszünk, aztán járunk, aztán már nem vagyunk szerelmesek és szakítunk - folytatta Pierre Anthon.

- Pofa be! - kiabálta Rikke-Ursula nagyon-nagyon hangosan.

Lehet, hogy Pierre Anthon megjegyzése különösen érzékenyen érintette, mert épp Jan-Johanról beszélgettünk, meg arról, hogy azt a sok érzelmet se megérteni, se irányítani nem lehet.

Pierre Anthon mosolygott, és barátságosan folytatta: - És így megy ez, egyik a másik után, amíg annyira meg nem unjátok az örökös ismétlést, hogy úgy döntötök, épp a közeletekben lévő fiú az egyetlen igazi. És akkor jó képet vágtok az egészhez.

- Fogd be! - kiabáltam én is, és futásnak eredtem. Bár nem jártam senkivel, és még csak jelöltem sem volt rá, kivel szeretnék, de reméltem, hogy hamarosan lesz barátom. És Pierre Anthon csak ne keserítse meg a szerelmemet, még mielőtt egyáltalán szárba szökken volna.

Rikke-Ursulával egészen az iskoláig futottunk, és rosszabb kedvünk lett, mint valaha. Legalábbis nem emlékeztünk rá, hogy valaha is ilyen gyászos hangulat tört volna mindkettőnkre. Az se derített jobb kedvre, hogy szép Rosa emlékeztetett rá bennünket, hogy Pierre Anthon egyszer két hétig járt Sofie-val, és még csókolóztak is, mielőtt szakítottak. Sofie pedig utána Sebastiannal jött össze, Pierre Anthon meg Laurával.

Ilyen történeteket ugyanis nem akartam hallgatni, mert túlságosan is rímelt Pierre Anthon szavaira.

Nem tudom pontosan, hogy Henrik mikor csórta el a kígyót a bioszszertárból, és mikor vitte el feltűnés nélkül a fűrésztelepre. Csak annyit tudok, hogy Dennis és Richárd segítettek neki. Meg azt, hogy a kígyó, amikor föltették a halomra, valami iszonyú gusztustalanul himbálódzott az üvegben, tisztára mintha élne.

Kisoszi sem lelkesedett a kígyóért. Szerencsétlenül nyüszögött, és a ketrece legtávolabbi sarkában gömbölyödött össze. Gerda sírt, és azt mondta, hogy újságpapírba kellene csomagolni a kígyót, hogy nyugtunk legyen tőle.

De épp Kisoszi hangja tette a kígyót még jelentőségteljesebbé, és senki nem vállalkozott rá, hogy becsomagolja az üveget.

Inkább várakozásteljesen Henrikre néztünk.

IX

Henrik nagy seggfej módjára viselkedett.

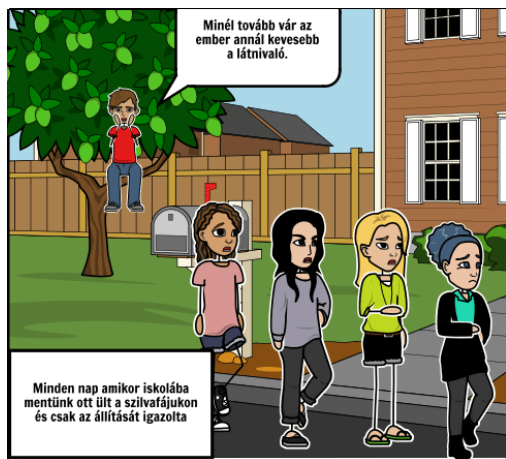
Ole bokszkesztyűjét kérte. Az egyetlen jó az volt benne, hogy Ole valóban eléggé rajongott a bokszkesztyűjéért, meg hogy a színe jól passzolt a pirosfehér zászlóhoz.

Ole viszont már jobban megfontolta a dolgot, és egy egész napba telt, míg kitalálta, mit fog kérni.

Ha nem Oléról lett volna szó, és ha az ötlete nem lett volna annyira nagyszabású, biztosan mindannyian megharagudtunk volna rá. Ugyanis mialatt Ole gondolkozott, megint elkezdünk Pierre Anthon kiabálásával foglalkozni.

- Azért járunk iskolába, hogy utána dolgozhassunk, és azért dolgozunk, hogy utána szabadságra mehessünk. De akkor miért nem kezdjük rögtön a szabadsággal? - kiabálta, s egy szilvماغot köpött felénk.

Olyan érzésem támadt, mintha Pierre Anthon szavaitól a Fontos Dolgok Halma kicsit összezsugorodott volna, vagy vesztett volna a jelentőségéből. Ez elviselhetetlennek tűnt.

- Várd ki a végét, és majd meglátod! - ordítottam vissza neki olyan hangosan, ahogy csak kifért a torkomon. S máris félre kellett ugranom, hogy kikerüljem a szilvماغot, ami sebesen repült felém.

- Nincs mire várni! - kiabált vissza Pierre Anthon lenézően. - És nem fogok semmit meglátni. Minél tovább vár az ember, annál kevesebb lesz a látnivaló! Befogtam a fületem, és siettem az iskolába.

Persze ott sem lehetett nyugtunk, mert a tanárok pikkelték ránk. Kétség sem fért hozzá ugyanis, hogy a mi osztályunk volt a ludas a kígyó eltűnésében. Hogyan is lehetett Henrik annyira hülye, hogy pont a mi biológiaóránk után csórta el az üveget?

Mindannyiunknak bent kellett maradnia tanítás után egy-egy órát minden egyes nap, egész addig, amíg el nem áruljuk, hová lett a kígyó. Azaz mindenkinek, Henrik kivételével, mert Henrik apja biztosra vette, hogy a fiacskája ártatlan.

Dagadt Henrik! Dagadék! Henrik, a seggfej!

Nem győztükátkozni Henriket, és alig vártuk, hogy elérkezzen a nap, amikor elkészül a Fontos Dolgok Halma, és Pierre Anthon megnézheti. Akkor majd elmagyarázhatjuk, hogyan is állnak a dolgok, utána pedig dagadt Henrik is megkaphatja a magáét.

Henrik addig is játszotta a nagyfiút.

Aztán nagy Hans nekiesett, és addig pofozta, amíg Henrik kegyelemért nem esedezett. Megkegyelmeztünk neki, mert az apja időközben felhagyott azzal a jó szokásával, hogy benn tart minket iskola után.

Ole végre-valahára kibökte: - Elise kisöccse! -, és ebben a pillanatban mintha szellő suhant volna át a fűrésztelepen.

Délután volt. A Fontos Dolgok Halmának tövében ücsörögtünk, és mindannyian tudtuk, hogy Ole szavai mit jelentenek. Elise kisöccse két éves korában meghalt. És Elise kisöccse a temetőben nyugodott, fent a Temetődombon. Amit tehát Ole mondott, az azt jelentette, hogy ki kell ásni Elise kistestvérét koporsóstul, aztán le kell hoznunk a dombon, és el kell cipelnünk egészen a Fontos Dolgok Halmáig. És ez azt is jelentette, hogy mindezt éjjel kell megtennünk, a sötétség leple alatt, ha nem akarunk lebukni.

Elisére néztünk.

Talán abban reménykedtünk, hogy mond valamit, ami lehetetlenné teszi az akciót.

Elise nem szólt egy szót se. Az öccse a születése pillanatától fogva beteg volt, egészen a haláláig Elise szülei mást sem csináltak, mint őt ápolták. Elise közben meg csak kószált mindenfelé, rossz jegyeket kapott, rossz társaságba keveredett, végül átköltözött a nagyszüleihez.

Nem hiszem, hogy Elise nagyon szomorú lett volna, amikor meghalt az öccse. Azt sem hiszem, hogy különösebben bántotta volna, hogy a Fontos Dolgok Halmára fog kerülni a koporsó. Elise

egyszerűen csak jobban tartott a szüleitől, mint mi, ezért csak hosszú hallgatás után szólalt meg: - Nem lehet.

- Már hogy a fenébe ne lehetne - válaszolta Ole.

- Nem, ilyet nem szabad csinálni. - Elise a homlokát ráncolta.

- Nem arról van szó, hogy szabad-e vagy sem. Egyszerűen megcsináljuk, és kész.

- Ez szentségtörés - szólt bele ájtatos Kaj, és utána is inkább neki voltak ellenvetései, mint Elisének. - Csak magunkra haragítanánk a Jóistent - magyarázta Kaj. - A halottaknak békében kell nyugodniuk.

Nyugalom. Csend. Síri csend.

Ájtatos Kaj megjegyzéseivel nem sokra mentünk.

- Hat emberre lesz szükség - folytatta Ole nagy buzgón. - Négyen felváltva ásnak, ketten pedig őrködnek.

Egymásra néztünk. Senki sem jelentkezett önként.

- Sorsolunk - közölte Ole.

Sokáig vitakoztunk, hogyan húzzunk sorsot. Végül megegyeztünk abban, hogy kártyával. Az a négy, aki a legértékesebb lapot húzza, megy a temetőbe. Igen, csak négyet kellett kisorsolni, mert az világos volt, hogy Elise és Ole benne lesz a hatban.

Föläjánlottam, hogy hazaugrom kártyáért, de későre járt, és úgy döntöttünk, másnap húzunk sorsot. A koporsót viszont már a sorshúzás utáni estén ki kell ásni. Hacsak nem fog esni.

Mindig is szerettem kártyázni, és sok különböző paklit gyűjtöttem össze. Alighogy befejeztem a vacsorát, bementem a szobámba, becsuktam magam mögött az ajtót, és előszedtem a kártyáimat.

Akadtt köztük hagyományos, piros-kék mintával, de ez nem tűnt az igazinak. A minikártyáim sem látszottak megfelelőnek. Azt a paklit se akartam választani, amelyiknek lófej díszíti a hátulját... de a bohócosat se. És a lovagos-királyos dizájn - amin a figurák török szultánra emlékeztettek - sem felelt meg a célnak. Végül csak egy kártyatípus maradt. Az nagyon is illett az előttünk álló feladathoz, mert a kártyák hátlapja fekete volt, vékony aranycsíkkal a szélén. Mivel szinte sosem játszottam velük, az aranyszegély még teljesen épen csillogott. Ez lesz az.

A többi kártyát elpakoltam, az aranyszegélyes paklit meg egyenként kirakosgattam az íróasztalra. Minden egyes kártyát hosszasan tanulmányoztam. Volt bennük valami vészjósló. Nemcsak a boszorkányhoz hasonlatos királynő és a szúrós tekintetű király, hanem a túlságosan fekete pikk és a lóherére hasonlító treff miatt is. A kék-piros káró- és kórkártyák láttán pedig még inkább arra kellett gondolnom, amire nem akartam.

Annak már csak a gondolatába is beleborzongtam, hogy ki kell ásni kis Emil koporsóját.

Ki. Kell. Ásni. És kilószámra mindenféle gondolat ötlött fel bennem, amelyeket megpróbáltam elhessegetni magamtól.

Két lehetőségem maradt.

Vagy elveszek egy kettest, és zsebre dugom, aztán valamilyen úton-módon kicserélem a kettesre azt a kártyát, amit majd másnap húzni fogok. Vagy az egyik kettes kártyalapot megjelölöm valahogy, hogy a húzásnál megismerjem, de másnak ne tűnjön fel semmi.

Bár nem tudtam, miképp tudnám úgy megjelölni a kártyát, hogy a többiek ne lássák meg, mégis a második lehetőség mellett döntöttem. Mert ha valakinek eszébe jut, hogy megszámolja a kártyákat a sorshúzás előtt, akkor rögtön lebuknék. Úgyhogy biztosabbnak látszott megjelölni.

Hosszú gondolkodás után a treff kettes mind a négy sarkáról lekapargattam az aranyszegélyt. A biztonság kedvéért utána a másik három kettesről is. Kis jóindulattal véletlen kopásnak lehetett hinni. Megúsztam. Nem én fogom Elise kisöccsét kiásni az éjszaka kellős közepén.

Másnap enyhe, furcsa nyugtalanság érződött az osztályon.

Senki sem viccelődött, senki nem küldözgetett körbe üzeneteket, és papírrepülővel se dobálóztak. Még matekórán se, pedig helyettes tanár tartotta. És mégis nagy volt a zaj. A szék

hangja, amin előre-hátra hintáztak, az asztaloké, amiket ide-oda tologattak, a tollaké, amikkel az asztal szélét karistolták és a ceruzáké, amiknek a végét rágták.

Az órák csigalassan teltek, és valahogy mégis túl gyorsan.

A délután miatt idegeskedett mindenki... rajtam kívül. Én nyugodtan mosolyogtam a helyemen, és begyűjtöttem pár plusz pontot, mert egyedül én tudtam összeszedni magamat annyira, hogy válaszoljak Eskildsen kérdéseire Észak- és Dél-Amerika föld- és vízrajzáról. Néha, szinte csak úgy véletlenül, végigsiklott az ujjam a fekete kártya szélén. Újra és újra meg akartam bizonyosodni, hogy felismerem-e a négy kártya érdes szélét.

Mire kicsöngettek az utolsó óráról, már össze is pakoltunk. Más-más irányba, hármas csoportokban indultunk el. Négy különböző útvonalon lehetett eljutni a régi fűrésztelephez, és egyszerre mindig csak páran mentünk egyfelé. Nehogy gyanút fogjanak a felnőttek, és elkezdjenek szimatolni.

Csak húsz perc telt el a kicsöngetéstől az utolsó három gyerek megérkezéséig. Kivettem a táskámból a fekete paklit, és odaadtam Jan-Johannak. Hosszasan tanulmányozta, nekem meg el kellett fordulnom, hogy ne bámuljam túlságosan nyilvánvalóan Jan-Johan kezét, ahogy esetleg megjelölt kártyák után kutat. Nem tudtam megállni, hogy ne mosolyogjak, amikor Jan-Johan végül elégedetten nekilátott alaposan megkeverni a kártyát.

Emelt, majd a fűrészbakra helyezett deszkára tette a paklit.

- Oké - szólalt meg. - Hogy ne lehessen csalás, mindenki a legfelső kártyát húzza a pakliból. Kettes a legkisebb, ász a legértékesebb lap. Álljatok sorba...

Jan-Johan mondott még valamit, de nem hallottam. Hirtelen úgy éreztem, mintha nagyon kellene pisilnem, rázott a hideg, és azt hittem, beteg leszek. Miért nem a másik lehetőség mellett döntöttem, akkor most itt lenne a farzsebemben egy kettes!

Nem tudtam mit tenni. Szépen be kellett állnom a sorba, Rikke-Ursula mögé.

Mindenki idegesen toporgott, úgy hatott, mintha a sor egyfolytában mozogna, akkor is, amikor nem haladt. Csak Ole és Elise tűntek közönyösnek, ahogy ott álltak a sor mellett. Nézelődtek, hülyéskedtek, viccelődtek, és nem törődtek vele, hogy nem voltunk vevők a poénjaikra.

Gerda húzott elsőként, és nem látszott se megkönnyebbültnek, se csalódottnak, egyszerűen csak magához szorította a kártyát, miután megnézte. Nagy Hans hangosan felnevetett, és előre tartotta a hármasát, hogy mindannyian láthassuk. Sebastian is nevetett, de nem olyan hangosan, káró nyolcast húzott. Egyesével haladt előre a sor, páran ujjongtak, mások elnémultak a húzás után, de a legtöbben Gerdához hasonlóan szorosán magukhoz szorították a kártyájukat, mialatt a többiek húztak.

Rikke-Ursulára került a sor. Egy pillanatig habozott, majd felemelte a legfelső kártyát, és megkönnyebbülten felsóhajtott. Ötöst húzott. Akkor jöttem én.

Rögtön tudtam, hogy nem kettes van felül. Az első érdes kártyaszél sok lappal a legfelső alatt helyezkedett el. Egy pillanatig azon gondolkoztam, miképp dönthetném fel úgy a paklit, hogy véletlenül tűnjék. Utána meg összeszedném a lapokat, és mintegy véletlenül épp egy kettes kerülne a tetejére. Ám Richárd sürgetett, és mit tehettem volna, felhúztam a legfelső kártyát - ennek épp volt a széle.

Pikk ász.

Tizenháromból tizenhárom az tizenhárom.

Nem ájultam el, de a sorshúzás hátralévő részéből semmit sem fogtam fel. Akkor tértem magamhoz, amikor ott álltam Ole, Elise, Jan-Johan, Richárd és ájtatos Kaj társaságában. Mostantól Ole volt a főnök.

- Tizenegykor találkozunk Richardék sufnijánál. Onnan nincs messze a temető.

- Nagyon rossz ötlet ez az egész - mondta ájtatos Kaj remegő hangon. - Még a gyülekezetből is kidobhatnak.

- Szerintem se jó ötlet. - Elise is visszakozott. -Nem tudnál valami mást kitalálni, amit le kell adnom? Mondjuk az órámat? - Elise kinyújtotta a kezét, hogy mindannyian láthassuk a piros karórát, amit akkor vett neki az apja, amikor Elise átköltözött a nagyszüleihez.

Ole csóválta a fejét.

- És a discmanem? - Elise a kabátzsebére mutatott. Tudtuk, hogy ott lapul az a csodamasina, amivel senki nem tudta felvenni a versenyt az osztályban.

Tulajdonképpen nem hinném, hogy Elise bánta, hogy kiássuk a kisöccsét. Azt hiszem, inkább csak félt, hogy a szülei rá fognak jönni, és akkor örökre elküldik. Mert amikor Ole azt válaszolta, hogy szó sem lehet róla, nem tiltakozott, csak annyit jegyzett meg: - Pontosan meg kell jegyeznünk, hogy hol voltak a virágok, hogy utána jó helyre tegyük vissza.

Ole most azt a parancsot adta, hogy Jan-Johan hozzon magával egy ásót, a másikat kölcsönvehetjük Richardék sufniójából. Ájtatos Kajnak az újságkihordó kocsiját kellett magával hoznia, Elisének meg nekem pedig egy-egy elemlámpát. Olénak seprűről kellett gondoskodnia, amivel le lehet majd tisztítani a sírt.

A végére ájtatos Kaj szemmel láthatóan nagyon gyenge lábakon állt, és azt hiszem, sírva is fakadt volna, ha Ole nem épp abban a pillanatban mondja, hogy akkor megbeszéltük: tizenegykor Richardék sufnijánál.

X

Fél tizenegyre állítottam be a vekkert, de nem is volt rá szükség. Úgyse tudtam elaludni, csak feküdtem nyitott szemmel az ágyamban jó másfél óráig. Pontosan öt perccel fél tizenegy előtt kimásztam az ágyból, kikapcsoltam az ébresztőt, beleugrottam a farmeromba, és fölvettem egy pulóvert. Belebújtam a gumicsizmába, és a zseblámpáért nyúltam, amit kikészítettem az asztalra. A nappaliból beszűrődött a tévé hangja. Szerencsére nem emeletes házban laktunk, gond nélkül ki tudtam mászni az ablakon. Egy könyvvel kiékeltem az ablakot, hogy ne csapódjon be, és már iszkoltam is.

Jobban lehűlt, mint hittem.

Fáztam a vékony pulóverben, és a kezemmel kellett melegítenem magam. Felmerült bennem, hogy jobb lett volna, ha ágyban maradok. De az sem segített volna, mert Ole világosan megmondta, hogy ha nem leszünk ott Richárdnál, akkor a többiek hazamennek, aki pedig nem jött el, az végigcsinálhatja az egészet egyedül másnap este. Elég volt arra gondolnom, hogy egyedül kellene lennem éjjel a temetőben, és már siettem is. A fázás ellen is jót tett a futás.

Tíz perccel tizenegy előtt értem oda Richardék sufnijához. Jan-Johan és ájtatos Kaj már ott vára-koztak. Nem sokkal később Elise is megérkezett, majd Richárd is fölbukkant a hátsó kapujuknál. Pontban tizenegykor megjelent Ole is.

- Menjünk! - mondta, miután megbizonyosodott róla, hogy mindenünk megvan: a két ásó, az elemlámpák és ájtatos Kaj újságkihordó kocsija.

Egyikünk sem szólt egy szót sem, miközben a templom felé vezető utcákon osontunk.

A város is hallgatott.

Sohasem volt túl nagy éjszakai élet Taeringben, egy közönséges kedd éjjel aztán meg pláne nem. Richardék utcájában szorosan a sövénykerítések mellett mentünk, majd lefordultunk arra az útra, ahol Laura és Sebastian laktak. Elhaladtunk a pékség előtt, végül a Rikke-Ursuláék háza mögötti ösvényen siettünk ki a főútra. A Temető-dombhoz anélkül értünk el, hogy két szerelemre éhes macskán kívül (Ole egy rúgással elüldözte őket) bárkivel is találkoztunk volna.

A meredek Temető-dombon, a sírok között kavicsos út kanyargott, ezért az újságkihordó kocsit a kovácsoltvas kapunál hagytuk. Ájtatos Kaj nem lelkesedett az ötletért, de Ole jókora pofont ígért be neki, ha nem hagyja abba ezt a hülyeséget.

A sárgás fényű lámpák kissé kísértetiesen világították meg az utakat. A temetőt magas fenyősor védte a kíváncsi tekintetek elől, ugyanakkor az utcai fényt sem engedte átszűrődni, pedig kicsivel több világosságot igazán nem bántunk volna. Mindössze a hold és a templom bejáratánál álló hatszögletű lámpa adott némi derengést, meg persze a két vékonyka fénycsóva, amit a zseblámpáink metszettek a sötétségbe.

Sötét. Sötétebb. Vaksötét.

Egyébként sem szívelhettem a temetőket. Éjnek évadján meg egyenesen kibírhatalannak éreztem, hogy ott kell lennem. A kavics hangosan csikorgott a talpunk alatt, akármilyen óvatosan léptünk is. Magamban újra és újra elszámoltam százig, oda-vissza, oda-vissza a végtelenségig.

Ötvenkettő, ötvenhárom, ötvennégy...

Jó ideig bóklásztunk a sötétben, amíg Elise rátalált a kisöccse sírjára. Hetvenhét, hetvennyolc, hetvenkilenc... De végre megtaláltuk: 1990. III. 1. -1992. II. 21., *Emil Jensen, szeretett fiunk és testvérünk*, állt a sírkövön.

Ránéztem Elisére, és fogadni mertem volna, hogy a szeretett testvérünk kitétellemel nem ért egyet. Mégis egyértelmű volt, mi keresnivalója van a Fontos Dolgok Halmán a koporsónak. Egy kistestvér mégiscsak valami... még akkor is, ha nem szerették.

A szép és nagyon fehér márvány sírkő tetejét két galamb díszítette, előtte pedig piros, sárga és lila virágok sorakoztak. Majdnem sírva fakadtam, és fel kellett nézmem az égre, a csillagokra és a félholdra. Arra gondoltam, amit Pierre Anthon mondott aznap reggel: a hold huszonnyolc nap alatt kerüli meg a Földet, de egy évbe telik, amíg a Föld megkerüli a Napot.

Ettől elmúlt a sírhatnékom, de többet nem mertem a galambos sírkőre nézni. Ole úgyis elküldött engem meg Elisét őrködni a templom két végéhez. Az elem lámpák nála maradtak. A fiúknak van rá szükségük, hogy lássák, hol ásnak, magyarázta, mi pedig arra kényszerültünk, hogy a hold sápadt fényében találjuk meg a síroktól a templomig vezető utat. A holdfényben minden kísértetiesnek és kékesnek látszott. Elise a templom hátsó bejáratánál, a paplak közelében strázsált, tőlem jó messze, beszélgetni tehát nem tudtunk egymással. És még csak azzal sem nyugtathattuk meg magunkat, hogy legalább látjuk a másikat.

Igyekeztem azzal elütni az időt, hogy a templomot tanulmányozom: a fehér és érdes vakolatot, a világos fából készült faragott ajtót, egész magasan pedig a színes, ólomkeretbe foglalt üvegmozaikot, ami a napnak ebben a szakában inkább sötétnek, mint színesnek hatott. Közben pedig újra elkezdtem magamban számolni: egy, kettő, három...

A hátam mögül, a sírkő felől minden egyes alkalommal tompa ütés hallatszott, ahogy az ásó belemélyedt a földbe. A tompa hangot pedig, ahogy a föld lepergett az ásóról, surrogó zaj követte. Puff, sss, puff, sss. Az elején gyorsan követték egymást a hangok, aztán valami robajt hallottam: a fiúk elértek a koporsóhoz. Innen már lassabban folyt a munka. Tudtam, hogy a koporsóhoz nagyon közel ástak, hogy a lehető legkevesebb földet kelljen kiásni. A puszta gondolattól is kirázott a hideg. Megborzongtam, és nem akartam többet erre gondolni. Inkább a lucfenyőket bámultam, és leültem, hegszámoljam őket.

Tizennyolc nagy és hét kisebb fenyő szegélyezte a templomhoz vezető ösvényt. Egész kicsit hajladoztak az ágaik a szélben, pedig nem is éreztem, hogy fúj. Persze, mert a templom fala mögött szélcsendben álltam. Két apró lépést tettem előre, majd egyet oldalra, aztán kettőt vissza. És újra előlről, a másik irányba is. Újra és újra eltáncoltam ezt a kis koreográfiát, amit kitaláltam magamnak. Egy, két, oldalra. Egy, két, vissza. Egy, két, oldalra...

Hirtelen megtorpantam.

Valamit hallottam. Mintha a salak összenyomódna valakinek a súlya alatt. Az ösvény irányába néztem, de semmit sem láttam. Bárcsak nálam lett volna az elem lámpa! És akkor megint hallottam.

Krrrrnnnsss.

Az ösvény végéből hallatszott, a kapu közeléből. Hirtelen úgy éreztem, rögvest bepisilek, és kis híján odafutottam a fiúkhoz. De akkor eszembe jutott, mit mondott Ole, és tudtam, hogy lekeverne egyet, ha megjelenék. Nagy lélegzetet vettem, tölcserít formáltam a kezemből, és a két hüvelykujjam közti részbe fújtam: mély, huhogó hang.

- Húúúú - hallatszott.

A salak még egyszer megcsikordult, így most teljes erőbedobással huhogtam.

- Húúúú-húúú.

És akkor ott termett Ole.

- Mi az? - suttogta.

Annyira féltem, hogy nem jött ki hang a torkomon, úgyhogy csak felemeltem a karom, és az ösvény irányába mutattam.

- Gyere! - hangzott Ole, és mivel épp annyira féltem nem engedelmeskedni neki, mint a csikorgó hangot kiadó valamitől vagy valakitől, követtem Olét a fenyők mögé, ahol a legátholthatatlanabbnak látszott a sötétség.

Pár lépés után Ole megállt és figyelt. Mögötte topogtam, és nem láttam semmit. A jelek szerint nem is volt semmi látnivaló, mert Ole megint nekiindult. Nagyon lassan lopakodtunk, hogy ne csapjunk zajt. Úgy kalapált a szívem, hogy a fülemben éreztem, és úgy tűnt, mintha hosszú órákig tartott volna az akció.

Ole egyszer csak szétcsapta az ágakat, és kilépett az ösvényre.

- Haha - vigyorgott, én meg átnéztem a válla fölött, és elszégyelltem magam.

Csak Hamupipőke állt ott, Sorensen öreg kutyája. Tudtuk, hogy a gazdája halála után sehol máshol nem volt hajlandó aludni, csakis annak a sírján. Az ásó hangja kíváncsivá tette, és szép lassan, nyugodtan lesétált a dombon a köszvényes lábaival. Hamupipőke szerencsére alig-alig ugatott, csak érdeklődve szemlélt minket, és körbeszimatolta a lábamat. Megsimogattam a fejét, és visszatértem az őrhelyemre.

Nem sokkal később Ole füttyült.

Végeztek az ásással. A kis koporsó annyira árván és hihetetlenül szomorúan feküdt kint a kavicsos úton... de most nem értünk rá ezen morfondírozni, akadt elég gondunk. A fiúk az összes földet, amit kiástak, visszalapátolták a gödörbe, de még így is csak a jó háromnegyede telt meg a sírnak.

A fizikának erről a törvényéről nem tanultunk az iskolában: ha egy testet eltávolítunk a földből, akkor a föld a test egykori helyén annak térfogatával összeesik.

Bárki, aki a kis Emil Jensen sírjának közelébe jön, láthatja majd, hogy a kis Emil Jensen már nem nyugszik ott. Most Elisére tört rá a sírás, olyannyira, hogy abba se bírta hagyni, hiába mondta Ole, hogy pedig jó lenne.

Csak álltunk ott, és fogalmunk sem volt, mitévők legyünk. Akkor az jutott eszembe, hogy más sírokról kellene leszedni a sírkövet, és azzal megtölteni a lyukat. Még ha a temető gondnoka esetleg hiányolja is majd a sírköveket, sohase jön rá, hogy Emil Jensen sírjában vannak. Hacsak nem felejtjük el a virágokat ugyanúgy visszatenni, mint ahogy találtuk őket.

Jó sok időbe telt, míg nagyon kemény munkával átcipeltünk két sírkövet a kis Emil sírjához. Főleg, mivel nem mertünk közeli sírkövet választani, ha mégis feltűnne valakinek, hogy Emilke sírját fölásták. De lassacskán csak sikerült: alul kövek, rajta jó adag föld, legfelül pedig a virágok. A virágok eléggé megviselten festettek, de miután Ole söprűjével kicsit rendbe tettük őket, egész pofásak lettek.

A városháza toronyórája abban a pillanatban ütötte el az éjfél, amikor elkészültünk, és a sír felé fordultunk.

Megmerevedtem, és még a sötétben is látszott, hogy a fiúk is elsápadtak. A városháza mély, kongó hangú órájának minden egyes ütése úgy hangzott, mintha szellemek hívó szava zúgna a sírok felett.

Sírbaaa be! Sírbaa be! Sírba beee! Egyikünk se moccan.

Se ahhoz nem bírtam elég bátorságot meríteni, hogy behunyjam a szemem, se ahhoz, hogy lássak is, és ne csak nézzek. Úgyhogy csak bámultam bambán Jan-Johanra: az ő feje volt az egyetlen látvány, amit be mertem engedni a retinahártyámra. Nem számoltam a harangütéseket, de tizenkettőnél sokkal többnek éreztem. Aztán egy végtelenségnek tűnő idő után az utolsó ütés is elhalt, és hirtelen nagy csönd lett.

Idegesen egymásra pillantottunk. Majd Jan-Johan megköszöri a torkát, és a koporsóra mutatott.

- Ideje folytatnunk - közölte, és föltűnt, hogy gondosan kerülte a koporsó szó használatát.

A koporsó biztosan nagyon szép és fehér volt annak idején, amikor Elise kisöccsét beletették. Most undorítóan felhólyagzott rajta a fehér festék, mindenhol repedezett, szépnek már aligha lehetett nevezni. A sarkán maradt kevéske földben giliszta mászott, s ájtatos Kaj addig nem volt hajlandó megfogni a koporsót, amíg Ole le nem söpörte róla. Akkor végre a négy fiú elkezdhette a cipelést: Ole és ájtatos Kaj az egyik oldalon, Richárd és Jan-Johan a másikon. Elise az óráutések közben abbahagyta a sírást, és most ő ment elől az elemlámpával. Én zártam a sort, kezemben a másik lámpával.

A fiúk lihegték, folyt róluk a víz: a koporsó nehezebbnek bizonyult, mint hitték, ám Ole nem engedélyezett pihenést számukra, amíg ki nem érünk az útra. Ezt én egyáltalán nem bántam. Nem láttam okát, miért kellene akár egy perccel is tovább maradnunk a temetőben, mint feltétlenül szükséges.

Csikorgott a kavics a hátam mögött.

Az öreg Sorensen Hamupipőkéje lassan ballagott utánunk, mintha ő lenne a gyászoló a gyászmenetben. Az elején még örültünk is neki, mintha bátorságot öntött volna belénk. De amikor a kutya még akkor sem tágitott mellőlünk, amikor kijutottunk az útra, és föltettük a koporsót Kaj talicskájára, nyugtalankodni kezdtünk.

Nem lenne szerencsés, ha reggel a gondnok nemcsak két sírkövet, hanem a tetejébe még Hamupipőkét is hiányolná. Ám nem lehetett mit tenni. Alighogy egyikünk visszatért vele a temetőhöz, már újból loholt utánunk. Miután négyszer megpróbáltuk hazazavarni, földadtuk. Úgy döntöttünk, követhet bennünket, amíg meg nem unja. De sosem unta meg, úgyhogy amikor elértünk a fűrésztelephez, és kinyitottuk a lakatot, Hamupipőke sietett be elsőként.

Fölkapcsoltam a villanyt, a fiúk pedig bevitték a koporsót. Az erős neonfényben már nem tűnt olyan félelmetesnek... hiszen csak egy halott gyerek, kívül meg egy kis deszka, gondoltam. A Fontos Dolgok Halmának lábához tettük, mert túl nehéz lett volna felemelni.

Fáradtak voltunk ahhoz, hogy Hamupipőkével törődjünk, így egyszerűen bezártuk az ajtót, és gyorsan elindultunk hazafelé. Az utcánkhoz érve elköszöntem a többiektől, és hazasiettem. Kicsivel jobb hangulatom támadt, mint amikor az ellenkező irányba jöttem.

A könyv még mindig az ablakrésben pihent. Gond nélkül bejutottam a szobámba, majd ágyba bújtam - nem vett észre senki.

XI

A többiek nem győzték bámolni a koporsót, az öreg Sorensen kuttyájával, Hamupipőkével a tetején.

Mi hatan, az éjszakai csapat tagjai, kissé ugyan álmosan ültünk az iskolában, de ez nem azt jelentette, hogy kókadoztunk volna az órán. Sőt! A történetet suttogva elmeséltük a padtársunknak, onnan pedig addig kígyózott tovább a pletyka, amíg Eskildsen tanár úr meg nem elégelte: begurult,

és csöndre intett bennünket. Egy pillanatra elcsitulunk, aztán rövid idő múltán megint elkezdődött a sutyorgás. Eskildsen újból ránk förmedt.

Végtelenségnek tűnő időbe telt, amíg végre-valahára kicsöngettek az utolsó óráról, és mindenki elindulhatott a saját kis útján a régi fűrésztelep felé. Ekkor viszont se vége, se hossza nem volt a hősiességről és bátorságról szóló beszámolóknak. A temetőbeli éjszaka eseményei az ismétlések számával egyenes arányban lettek egyre jelentőségesebbek és ijesztőbbek.

Az elkövetkező napokban az egész város a temetőben* rongálásról beszélt.

Két sírkövet elloptak, összejárták a kis Emil Jensen sírját, az öreg Sorensen Hamupipőkéje pedig eltűnt. Az utóbbit senki sem bánta nagyon, mert eléggé felháborított mindenkit, hogy ez a vén korcs a temetőben lakik, lepisili a sírköveket, a legváratlanabb helyeken felbukkanó problémásabb végtermékről nem is beszélve.

Nem keveredtünk gyanúba.

Anyukám persze azért megkérdezte, honnan került föld meg salak a szőnyegre. Erre egyszerűen azt válaszoltam, hogy Sofie-val játszottam a házuk mögötti tisztáson, és elfelejtettem levenni a gumicsizmámat, mikor hazajöttem. Még ha le is szidtak a gumicsizma miatt, az semmi sem volt ahhoz képest, amit akkor kaptam volna, ha rájönnek, valójában hol jártam.

Hamupipőke okozta a legnagyobb fejtörést. Pár percnél hosszabb időre nem hagyta el kis Emil koporsóját, amiről nyilván azt hitte, hogy az öreg Sorensen földi maradványai nyugszanak benne. Semmi körülmények között nem engedhettük meg, hogy meglássák a kutyát a fűrésztelep körül. Ha bárki észrevenné valamelyikünk társaságában, gyanúba keverednénk a temetőbeli ügyvel kapcsolatban. Sofie pedig, aki a legközelebb lakott, az est leszállta után nem mehetett ki megsétáltatni Hamupipőkéket. Nem engedték meg neki, hogy későn mászkáljon. A szülei már egyébként is úgy gondolták, hogy túl sok időt tölt a régi fűrésztelepen. Elisének jutott eszébe a megoldás.

Úgy rémlett, Elise jobban kezdett ragaszkodni halott kisöccséhez, miután oltalmunkba vettük a koporsóját. Talán azért is szerette meg különösen a kutyát, mert nem tágitott a koporsó mellől. Akárhogy is, Elise följajánlotta, hogy minden este kimegy a fűrésztelepre, és megsétáltatja Hamupipőkéket, hogy legyen egy kicsit levegőn az a kutya. Szeptember közepe lévén fél kilenc körül kezdett sötétedni, így Elise épp hazaért a lefekvés idejére. A szüleit úgysem érdekli, hol tölti az idejét, mondta Elise, és olyan képet vágott, mint aki nem is tudja, hogy ennek örül-e, vagy inkább bánja.

- És van még valami - fűzte hozzá Elise.

Kérdőn néztünk rá. A temetőbeli ügy miatti nagy izgalmunkban el is felejtettük, hogy Elise volt a soron következő, akinek ki kellett találnia, mi kerüljön a Fontos Dolgok Halmára.

- Rikke-Ursula haja!

Rápillantottam Rikke-Ursulára, aki rögvést a kék copfjaihoz kapott az egyik kezével, majd, mintegy tiltakozásképp, eltátotta a száját. Ellenkezni fölösleges lett volna, nagyon jól tudta.

- Nálam van olló! - kiáltotta Hussain, és hangosan nevetett hozzá. Föltartotta a zsebkését, és kinyitotta az ollórészét.

- Én fogom levágni - közölte Elise.

- De én is akarom, enyém az olló - mondta Hussain, és megegyeztek abban, ki melyik varkocsot vágja le.

Kék. Kékebb. Legkékebb.

Rikke-Ursula néma csöndben ült, miközben vágta a haját, csak a könnyei potyogtak. Úgy látszott, mintha a haja kékje a szája színében köszönt volna vissza, amit addig harapdált, amíg vérezni nem kezdett.

Másfelé néztem, nehogy én is sírva fakadjak.

Rikke-Ursula haját levágni, hát az rosszabb volt, mint mikor Sámson haját vágják le. A frizurája nélkül Rikke-Ursula már nem az a hat kék copfos Rikke-Ursula. Ez azt jelenti, hogy többé már egyáltalán nem is volt Rikke-Ursula. Arra gondoltam, hogy talán éppen ezért kerül a hat fonat a Fontos Dolgok Halmára, de nem mertem hangosan kimondani. Halkan se. Mert Rikke-Ursula a barátnóm volt, mégpedig attól függetlenül, hogy már nem tűnt annak az egészen különleges és önmagával mindig azonos, hat kék copfos Rikke-Ursulának.

Először Elise vágott le egy copfot. Utána Hussain. Nem ment könnyen, mert az életlen olló alig vágta Rikke-Ursula vastag haját. Húsz percbe telt, amíg végeztek. Rikke-Ursula úgy nézett ki, mint aki eltévedt, és igazából a bolondok házában lenne a helye.

A levágott fonatok szépen elrendezve a halom tetejére kerültek.

Kék. Kékebb. Legkékebb.

Rikke-Ursula hosszasan nézte a hajfonatokat.

Már nem úszott könnyben a szeme, viszont csak úgy villámlott a dühtől. Nyugodtan Hussain felé fordult, és lágy hangon, bár enyhén összeszorított ajakkal azt suttogetta: - Az imaszőnyegedet!

XII

Hussain balhézott.

Annyira balhézott, hogy a végén jól megvertük. Pontosabban Ole és nagy Hans verte meg. Mi, többiek, csak néztük. Kis időbe telt, de Hussain végül arcával a fűrészpörben, Oléval a hátán feküdt a földön, és elnémult. Amikor hagyták fölállni, nagyon ijedtnek tűnt, majdnem mintha remegne. De nem Ole vagy nagy Hans volt az, akitől félt.

Csak miután Hussain leadta az imaszőnyegét, és utána majd' egy hétig hiányzott az iskolából, akkor jöttünk rá, kitől is félt valójában. Csupa kék-zöld folttal a testén, begipszelt kézzel jelent meg újra az iskolában. Hussain nem jó muszlim, mondta neki az apja, és péppé verte.

Nem ez volt a legrosszabb.

A legrosszabb az volt, hogy nem volt jó muszlim.

Rossz muszlim! Nem muszlim! Senki se!

Hussain mintha megsemmisült volna.

Lassan és lehajtott fejjel járkált. Míg régebben nem ment a szomszédba egy kis verekedésért, most még akkor sem ütött vissza, ha valaki nekiment.

Be kell vallanom, tényleg szép szőnyeg volt. Kéken-pirosan-szürkén kanyarogtak rajta a minták keresztbe-kasul, és olyan puha volt, hogy Hamupipőke majdnem a szőnyeget részesítette előnyben kis Emil koporsójával szemben. Jan-Johan inkább föltette a szőnyeget a halom legtetejére, ahová Hamupipőke nem tudott fölmászni, és ez megtette a hatását. A kutya ott maradt a helyén.

Hussain először nem akart nyilatkozni, hogy mit adjon le a soron következő. Csak szomorúan ingatta a fejét, amikor sürgetni próbáltuk.

Pierre Anthon kiabálása megint zavarni kezdett minket, úgyhogy ideje volt, hogy Hussain összekapja magát. Már beköszöntött az október, és még messze nem végeztünk: hatan még nem adtak le semmit.

Végül, amikor Hussain már nem feszíthette tovább a húrt, rámutatott nagy Hansra, és csöndesen azt mondta: - A sárga bicikli.

Nem hangzott különösebben nagy ötletnek, bár a vadiúj, sárga versenybiciklit nagy Hans egész biztos fájo szívvel adta le. Olyannyira, hogy két napig halogatta, végül aztán beszolgáltatta. Legalább folytathattuk a gyűjtést.

Ha tudtuk volna, hogy a bicikli annyira felbosszantja nagy Hansot, hogy valami szörnyűséget talál ki, meglehet, valamelyikünk megkérte volna Hussaint, hogy inkább mondjon valami mást. De

nem tudtuk, ezért egyszerűen csak ragaszkodtunk hozzá, hogy nagy Hans igenis adja le a neonsárga biciklijét, ahogy azt Hussain kérte.

Sofie is azok közé tartozott, akik sürgették nagy Hansot. Rosszul tette.

XIII

Alig bírom elmondani, Sofle-nak mit kellett leadnia.

Csak egy fiúnak juthatott ilyesmi az eszébe, és annyira szörnyűséges és visszataszító volt, hogy majdnem mindannyian védelmünkbe vettük Sofie-t. Ő maga nem sokat szólt, csak egyre rázta a fejét, nem, nem és nem, és egész testében remegett.

Nem volt kegyelem, nagy Hans nem engedett.

Természetesen be kellett látnunk, hogy mi is hajthatatlanok maradtunk, amikor nagy Hans neonsárga biciklijére esett a választás.

Az azért nem ugyanaz, feleltük neki.

- Honnan tudjátok, hogy nekem nem ugyanazt jelenti-e a neonsárga biciklim, mint Sofie-nak a szüzessége?

Tényleg nem tudhattuk.

Úgyhogy hiába vélekedtünk másképp, végül abban egyeztünk meg, hogy nagy Hans lesz az, aki segít a beszolgáltatásban, mégpedig másnap este a régi fűrésztelepen. Négy fiúnak ott kell maradnia, hogy segítsenek, ha szükséges. Minket, többieket hazaküldtek, hogy még véletlenül se jusson eszünkbe Sofie-nak támogatást nyújtani.

Szörnyű nap következett az iskolában.

Sofie halásápadtan ült a padban, egy szót sem szólt, akkor sem, ha valamelyik lány vigasztalni próbálta. A végén már meg sem mertünk szólalni, attól való félelmünkben, ami Sofie-val történni fog. Ez feltűnőbb volt, mintha rosszkalkodtunk volna, mert Eskildsen ilyen csöndet órán még nem pipált. Már majdnem gyanút fogott, és arról kezdett beszélni, hogy ebben a tanévben igencsak furcsán viselkedik az osztály. Ezt jól látta, de ezt a tényt szerencsére nem hozta összefüggésbe Pierre Anthon üresen maradt székével. Ha szóba hozta volna, nem biztos, hogy bírjuk tovább a titkolózást.

Miközben Eskildsen csak beszélt és beszélt az augusztus óta megfigyelhető furcsa viselkedésünkről, hátrafordultam, és Sofie-ra néztem. Nem hinném, hogy fölhánytorgattam volna neki, ha ebben a pillanatban beköp minket. De nem tette. Néma csöndben maradt, és az arca úgy fehérlett, mint kis Emil koporsója újkorában. Mégis nyugodtnak, majdhogynem összeszedettnek látszott. Úgy képzeltem, egy szent lehet ilyen a halál kapujában.

Azon gondolkodtam, hogyan is kezdődött az egész, meg hogy miket kiabált Pierre Anthon utánunk, amikor reggel-este elhaladtunk a Taeringi út 25-ös számú ház előtt. Úgy tűnt, nem csak nekünk ment az agyunkra a kiabálása. Ő maga is bedilizik, ha nem szedjük le mielőbb a fáról.

- A csimpánz agya és DNS-e majdnem ugyanolyan, mint a miénk - rikácsolta tegnap, miközben himbálódzott a szilvafa ágán. - Embernek lenni tényleg nem nagy szám. - Ma reggel meg azt mondta: - Hatmilliárd ember él a Földön. Ez is sok, de 2025-re már nyolc és fél milliárdan leszünk. A legtöbb, amit a világ jövőjéért tehetünk, az az, ha meghalunk!

Biztosan az újságokból szerezte az információit. Fogalmam sincs, mi értelme fölhalmazni azt a sok tudást, amire mások rájöttek. Ez csak elbizonytalanítja a még nem egészen felnőtteket, mielőtt maguktól rájönnének bármire is. De a felnőttek megszállottan szeretik begyűjteni a sok információt, minél többet, annál jobb, és teljesen mindegy, hogy más által megszerzett tudásról van-e szó,

aminek bárki utánaolvashat. Igen, Sofie nagyon is jól tette, hogy összeszorította a fogát. Akárhogy is, mégiscsak van, ami számít, akkor is, ha attól a valamitől meg kell válnod.

Nem tudom pontosan, mi történt azon az estén, amikor nagy Hans segédkezett Sofie-nak beszoigáltatni az ártatlanságát. Másnap csupán egy kissé véres-váladékos kockás zsebkendőt láttunk a halom tetején, Sofie meg kicsit furcsán járt, mintha minden lépése fájna. Ennek ellenére Sofie büszkének és megközelíthetetlennek tűnt, nagy Hans pedig mintha próbálta volna kiengesztelni.

- Nem bánná, ha repetázhatna - súgta oda nekem Gerda, vihogott hozzá, és teljesen elfelejtette, hogy Kisoszi miatt nincs velem beszélő viszonyban.

Nem válaszoltam, de később megpróbáltam kiszedni Sofie-ból, mi történt, és milyen volt.

Nem akart beszélni róla. Csak járkált ott, mint aki fölfedezett valami nagy titkot, ami bizonyára szörnyű élményt jelentett számára, mégiscsak valami jelentős dologhoz adott kulcsot.

Jelentős? Jelentősebb? Legjelentősebb?

Már csak hárman voltak hátra, mielőtt megmutattuk volna Pierre Anthonnak a Fontos Dolgok Halmát, ha megígéri, hogy lejön a szilvafáról, és nem kiabál utánunk mindenfélét. Ájtatos Kaj, szép Rosa és Jan-Johan.

Sofie ájtatos Kajt választotta. A Jézus-szobrot kellett beszoigáltatnia.

XIV

A keresztre feszített Jézus nem csak ájtatos Kaj mindenható Istene, hanem egyben a templom leginkább csodált tárgya is volt, a templom meg már eleve Taering legszakraálisabb helyének számított. Magyarán a feszület a mi szemünkben az elképzelhető legszentebb tárgynak tűnt, már amennyire hittünk az ilyesemben. És még az is lehet, hogy tényleg az volt, a mi véleményünktől függetlenül.

A Jézus-szobor közvetlenül az oltár mögött lógott a falon. A gyerekek félték, az öregek pedig meghatódtak tőle: a lecsukló, töviskoszorús Krisztus-fejtől, a vércseppektől, melyek a fájdalomtól eltorzult és megdicsőült szent arcon nemes patakocskákká szélesedtek, meg Jézus rózsafába szögezett kezétől-lábától, ami a lelkész szerint nem akármilyen fa volt ám. Még én is, aki ragaszkodtam az elképzelésemhez, hogy Jézus és a Jóisten márpedig nem létezik, és ezért nem is számít, tudtam, hogy a rózsafa kereszt nagyon fontos. Főleg ájtatos Kajnak.

Egy kis segítség azért ráfér majd ájtatos Kajra.

A segítség legyen veled. A segítség legyen velünk. Mi vagyunk a segítség.

Még egyszer magammal vittem hát egy pakli kártyát a fűrésztelepre, ezúttal a bohócosat. És megint sorsot húztunk.

Most Rikke-Ursula, Jan-Johan, Richárd és Maiken húzták a legtöbbet érő lapot, nekik kellett segíteniük ájtatos Kajnak. Akkor is, ha ájtatos Kaj kötötte az ebet a karóhoz, hogy ilyesmit se nem lehet, se nem szabad csinálni. Csak akkor csillapodott le kissé, amikor Jan-Johan megnyugtatta, hogy bármikor elmehet majd imádkozni a Jézusához a fűrésztelepre, hisz tudja a lakat kódját. És hogy természetesen vissza fogjuk vinni Jézust a templomba, miután befejeztük az akciót.

Én magam nem voltam ott, de a már „nem hat kék copfos” Rikke-Ursula a hétfő reggeli énekórán suttogva elmesélte a történeteket. A többiek közben Beethovent hallgattak, úgyhogy a zene majdnem túlharsogta Rikke-Ursulát. Szóval akkor megtudtam, hogy nem épp minden ment úgy, mint a karikacsapás.

Ájtatos Kaj a vasárnap esti istentisztelet után elbújt a templomban, ahogy megbeszéltük. Miután mindenki hazament, elcsöndesedett a templom, és bezárták a kaput, Rikke-Ursula, Jan-Johan, Richárd és Maiken bekopogtak. Három hosszú, három rövid kopogás. Ájtatos Kaj erre beengedte őket. De ekkor kezdődtek a bajok.

Először is ájtatos Kaj sírva fakadt.

Egész pontosan akkor, amikor a többiek az oltár mögé mentek. Kaj annyira szipogott és könyörgött nekik, hogy ott kellett hagyniuk a túloldalon, Maiken meg vele maradt, nehogy leléceljen. Hiába ismételte el Maiken sokadszorra, hogy a csillagvizsgáló távcsövében még egyszer se pillantotta meg se Jézust, se Istent, akármennyire kereste is. És hogy ezzel a világ nagy asztrofizikusai is ugyanígy jártak. Ájtatos Kaj egyszerűen befogta a fülét, és olyan hangosan bőgött, hogy nem hallotta Maikent. Úgyhogy Maiken inkább nem is szólt többet. Azért sem, mert kicsit tartott tőle, hogy kint meghallhatják ájtatos Kaj szipogását.

Jan-Johan és Richárd közben megpróbálták leszedni Jézust a rózsafa keresztéről.

Jó stabilan odaerősítették, úgyhogy akármennyire huzigálták is, nem használt. Akkor Rikke-Ursula odament Jézushoz. Abban a pillanatban, ahogy hozzáért Jézus szőgtől véres lábához, mintha megégette volna magát. Bevallotta, hogy bár nem hisz az ilyen hülyeségekben, azért rendesen megijedt. A templom olyan nagyon üresnek és olyan végtelenül nagynek látszott, és egyszerre csak mintha életre kelt volna a Jézus-szobor. Egész lassan, anélkül hogy hozzáérték volna, Jézus, recsegő robaj kíséretében levált a falról, nagy puffanással lezuhant, és eltörte a lábát. Éppen azt, amelyikhez Rikke-Ursula hozzáért.

Rikke-Ursula életének leghátborzongatóbb élménye lehetett.

Kis híján futásnak eredtek, de ha már idáig jutottak, akkor nem hagyhatták ott Jézust a földön. Szóval akármilyen nehéznek is bizonyult, közös erővel fölemelték, elvitték az imazsámolyig, és fölállították. Jézus már-már természetellenesen nehéz volt, úgyhogy ájtatos Kajnak segítenie kellett, akármennyire tiltakozott is. Még öten is alig bírták elcipelni a szobrot az utca végéig, ahol az újságkihordó kocsit hagyták.

Fél nyolc felé járt az idő, s már besötétedett, amikor ájtatos Kaj kiskocsijában áttolták a városon Jézust rózsafa kereszttestül. Így is meg kellett állniuk néhányszor, s elbújniuk a legközelebbi fa vagy bokor árnyékában, nehogy meglássák őket a járókelők.

Ájtatos Kaj végigsírta az utat a fűrésztelepig, és egyfolytában azt hajtogatta, hogy ilyet nem szabad csinálni. Rikke-Ursula, akinek még mindig égett a keze, kis híján igazat adott neki. Maiken pedig egyre csak azt mondogatta, hogy se Jézust, se az Úristent nem látta még a távcsövében, mintha valójában maga-magát is emlékeztetni kellett volna rá. Még Jan-Johan is, aki egyébként semmitől sem rettent vissza, idegesnek és szükszavúnak tűnt, s alig várta, hogy túllegyenek az egészen. Csak Richárd tűnt közömbösnek, de ő is csak addig, amíg a fűrésztelepen ki nem derült, hogy a lakat kódja nem működik. Ekkor viszont magánkívül üvöltött és ordibált, aztán az ajtót meg a kiskocsit rugdosta, olyan erővel, hogy Jézus kiesett belőle, és a másik lábát is eltörte.

Ájtatos Kaj hisztériázni kezdett. Azt mondta, hogy Jézus lábát eltörni szentségtörés, és hogy most már nem adhatják vissza a templomnak a rózsafa keresztet, miután meggyőzik Pierre Anthont, hogy Jézus is a fontos dolgokhoz tartozik, és hogy ő így soha többé nem mutatkozhat a templomban. És akkor Jan-Johan visszaadította neki, hogy csak fogja be a pofáját, hisz nem épp Jézus volt az, aki azt mondta, hogy minden bűnösnek megbocsájtatik, feltéve, ha hisznek Jézusban? Ettől ájtatos Kaj elcsendesedett, és még majdhogynem el is mosolyodott, hirtelen pedig a lakatot is ki tudták nyitni, mert egyszerűen csak rossz kódot használtak.

De ekkor újabb probléma merült fel.

Most az öreg Sorensen Hamupipőkéje dilizett be, ahogy Jézust cipelve beléptek a pajtába.

Dili. Dilibb. Hülyekutya.

Hamupipőke csak vonyított és vonyított, s megugatta őket, akárhányszor megpróbálták odavinni Jézust a Fontos Dolgok Halmához. Végül úgy kellett hazamenniük, hogy otthagyták Jézust a fűrészforgácsos padló közepén.

Az tényleg nem látszott rendjén valónak, hogy a rózsafa kereszt meg Jézus ott fekszik a koszban.

Ájtatos Kajon kívül is akadtak páran, akik úgy gondolták, hogy ez nem járja. Hamupipőkét viszont egyáltalán nem érdekelte az illendőség, és makacsul tiltakozott ellene, hogy Jézus megközelítse a Fontos Dolgok Halmát. Akármit csináltunk is.

Csalogat. Halogat. U-u-gat.

Nem lehetett semmiféle finom falattal, semmilyen trükkel meggyőzni a kutyát, és egyikünk sem akart közelebbi ismeretséget kötni Hamupipőke fogsorával. Miután órákon át hiába próbálkoztunk, már majdnem föladtuk, és vacsoraidő lévén indultunk volna haza. Ám ekkor eszembe jutott az az este, amikor elhoztuk kis Emil koporsóját.

- Biztosan azt hiszi, hogy Jézus vette el tőle a gazdáját - állapítottam meg.
- Így is van - vihogott Ole.
- Nem, most komolyan mondom - erősködtem.
- Persze, halálosan komolyan - röhögött Ole, én meg begurultam.

Elise is beleszólt, és azt mondta, hogy igazam van, és hogy nem fogjuk tudni feltenni Jézust a halom tetejére, amíg Hamupipőke őrködik fölötte. Ezen elgondolkodtunk, mert a keresztre feszített Jézus nem hatna túl jelentőségteljesen, ha nem kerülne fel a halom tetejére.

- Egyszerűen fölaprítjuk kisebb darabokra - javasolta nagy Hans.
- Nem! - bődült fel ájtatos Kaj.

Bár ebből a szempontból nem nagyon érdekelt minket ájtatos Kaj, mi sem gondoltuk, hogy különösebben jó ötlet lenne. Kicsit úgy éreztük, ha kisebb darabokra vágjuk Jézust, azzal a jelentősége is csökkenne kicsit.

- Akkor befestjük feketére, hogy Hamupipőke ne ismerje föl - javasolta Sebastian.
- Nem, az nem ugyanaz - tiltakozott Jan-Johan, és abban mindannyian egyetértettünk, hogy egy fekete Jézus az nem ugyanaz.
- Mi lenne, ha azalatt tennétek föl Jézust a halomra, amíg sétáltatom Hamupipőkét? - javasolta Elise, és ez ellen senki nem emelt kifogást.

Még aznap este visszamentünk a fűrésztelepre, miután mindenki megvacsorázott.

Elise rátette Hamupipőkére a pórázt, és ahogy eltűntek, Jan-Johan és nagy Hans megfogták Jézust, és odacipeltek a Fontos Dolgok Halmához. Jézus túl nehéz volt ahhoz, hogy föltegyék a kupac tetejére, ezért inkább csak úgy odaállították, mintha a halomnak támaszkodna. A zászló lobogott, az egyik bokszesztyű lecsúszott és eltűnt a szemünk előtt, a formalinos kigyó vészjóslóan tekergett, Kisoszi pedig vinnyogott.

Jézus ettől fogva a Fontos Dolgok Halmának részét képezte!

Hamupipőke érzéseire való tekintettel olyan messzire tették Jézust kis Emil koporsójától, amennyire csak lehetett. Nem hinném, hogy bármit is számított volna, hogy Jézus hol van, legalábbis Hamupipőke reakciójából ítélve.

Elise kopogott a pajta ajtaján, három rövidet, három hosszút.

Mindannyian jó messzire elmentünk a halomtól. Jan-Johan kinyitotta az ajtót, Elise belépett, utána meg komótosan bebandukolt Hamupipőke. A kutya lihegett és prüsszögött, mint egy vízforraló, és úgy tűnt, mindjárt vége. De alighogy lekerült róla a póráz, fölemelte a fejét, kölyökkutyaként ugrándozni kezdett, majd farkcsóválva és minden erőlködés nélkül, elegánsan fölugrott a halomra, megszaglászta a szobrot, félig-meddig ráült a keresztre, majd Jézusra vizelt.

Pisi. Ciki. Nem, nem, nem!

Gerda vihogott. Mi, többiek egy szót sem szoltunk.

Hamupipőke viselkedése beláthatatlan következményekkel járt. Egy levizelt Jézust soha az életben nem adhatunk vissza a templomnak.

Aztán szép sorjában mindannyian elneveltük magunkat. Túlságosan komikusan hatott az egész, a sok ájtatosság meg Hamupipőke sárgán lecsurdogáló üdvözlete, ahogy a lábcsonkokon át lecsöpögött a földre. És a fenébe is, két törött lábbal Jézus már valahogy azelőtt sem volt valami jó formában.

Csak neveltünk és neveltünk, és nagyon jó kedvünk kerekedett, Sofie még a sztereó magnóját is kihozta, így zene is szólt. Énekeltünk és hangoskodtunk, és olyan jól éreztük magunkat, hogy föl se tűnt, hogy elmúlt kilenc óra.

Kikapcsoltuk a magnót, és hazaindultunk a szélrózsa minden irányába. Mi lett volna, ha a felnőttek keresni kezdenek minket, és meghallják a fűrésztelepről kiszűrődő zenét?

XV

Ájtatos Kajtól nem sokat vártunk, de ezúttal meglepett minket: Hamupipőke fejét akarta.

Elég furcsa kívánságnak éreztük.

Főleg, mivel Hamupipőke senkié nem volt.

Világos, hogy Elisének jelentette a legtöbbet, de Elise már beadta a kisöccse koporsóját. Rajta kívül csak szép Rosa és Jan-Johan maradtak, és miért jelentene egyikük számára is többet beszolgálatni Hamupipőke fejét, mint bármelyikünknek?

Ájtatos Kaj nem engedett.

- Ne hülyéskedj, Kaj - mondta Ole.

- Hamupipőke feje! - erősködött ájtatos Kaj.

- Na de most komolyan, Kaj - szólt hozzá Elise is.

- Hamupipőke feje - követelte ájtatos Kaj.

- Találj ki valami értelmeset, Kaj - intette Maiken.

- Hamupipőke feje! - követelte ájtatos Kaj. Csak ezt hajtogatta, akármit mondtunk is.

Tulajdonképpen tudtuk jól, hogy miért.

Mióta Jézust odacipeltük a Fontos Dolgok Halmára, Hamupipőke külön bejáratú vécéjének tekintette a rózsafa keresztet, kis- és nagydolog tekintetében egyaránt. Jézus szentsége már a törött lábával kissé megkopott, ám Hamupipőke makacs fáradozása révén a maradék is szertefoszlott. De akkor is!

Végül azt mondtuk ájtatos Kajnak, hogy kívánjon valami olyasmit, ami különösen fontos Jan-Johan-nak vagy szép Rosának.

- Oké. Akkor szép Rosa fogja elvágni Hamupipőke torkát - felelte.

Ezzel megfogott minket. Szép Rosa nem bírta a vérnek még a látványát se, ezáltal Hamupipőke feje különös jelentőséggel bírt éppen az ő számára. Kétség sem fért hozzá.

Ezúttal ketten fakadtak sírva.

Szép Rosa bömbölt, kegyelemért esedezett, és azt mondta, hogy ő erre nem képes. Lehet hogy el fog ájulni, epilepsziás rohamot kap, be kell vinni az ügyeletre, és soha többé nem lesz normális. Elise pedig úgy zokogott, ahogy a kisöccse koporsója felett sohasem.

Egyikükkel sem törődtünk.

Először is, szép Rosa szedje össze magát. Hamupipőke feje sokkal kisebb áldozat, mint amit sokunknak meg kellett hoznia. Elisével kapcsolatban meg amúgy is azt éreztük, hogy túl könnyen megúsza, s valójában örül neki, hogy kiástuk az öccse koporsóját. Ájtatos Kaj két legyet ütött egy csapásra.

Jan-Johan apja hentes volt, és közvetlenül a házuk mellett állt az üzletük. Egyik hajnalban, pár meghiúsult kísérlet után sikerült Jan-Johannak kicsempésznie egy nagy, frissen élezett böllérkést. Elvitte a fűrésztelepre, és az ajtófélfába szúrta, ahol a kés csillogva-villogva arra várt, hogy szép Rosa összeszedje a bátorságát.

Ez hamarabb bekövetkezett, mint gondoltuk.

Amikor egy hideg, viharos őszi délután kimentünk a telepre, akkor láttuk, hogy Hamupipőkének annyi. A feje a halom tetejéről bámult le ránk mérgesen, a teste meg még mindig kis Emil koporsóján hevert, ami így kopott fehérről pirosra változott.

Fehér. Rózsaszín. Piros az tilos.

Szép Rosa egész nap nagyon közömbösnek mutatkozott az iskolában. Később aztán egyfolytában dicsekedett, hogy majdnem elájult, mert az undorítónál is undorítóbb volt, és le kellett oltania a vil-

lanyt, hogy ne lássa a vért. Ez valószínűleg nem lehetett rossz ötlet, mert most, hogy Rosa meglátta a csupa vér koporsót meg Hamupipőke fej nélküli testét, tüstént elájult. Nagy Hans és Ole elvitték a pajta másik végébe, és pár deszkát úgy állítottak oda, hogy eltakarja a kilátást a koporsóra és Hamupipőkére. Nem merték kivinni Rosát, mert mi van, ha valaki arra jár.

Jan-Johan ránézett az ajtófélfából kifelé meredő késre, ami most sötétlett a rászáradt vértől.

- Ki gondolta volna, hogy szép Rosában egy hentes veszett el! - mondta, és hangosan nevetett hozzá.

Lehet, hogy nem tette volna, ha tudja, hogy szép Rosa mi mindenre képes még.

XVI

Valami búzlött.

Nem azért, mert szép Rosa zokszó nélkül elvágta Hamupipőke torkát, ám elájult a véres koporsó láttán... Ugyebár már önmagában ez is elég furcsa volt.

Nem, akkor kezdett gyanús lenni az ügy, amikor Rosa Jan-Johan jobb mutatóját követelte.

Egy keddi délután történt, röviddel azután, hogy összegyűltünk a fűrésztelepen, a szakadatlanul zuhogó esőtől csuromvizesen. Az itt-ott lyukas tető miatt a pajtába is beesett az eső, mi meg a padlón összegyűlt kis pocsolyákban ugráltunk.

Rikke-Ursula azt mondta, hogy ilyet nem lehet kérni, Jan-Johantól meg pláne nem, aki úgy tud gitározni és Beatles-számokat énekelni, hogy az majdnem olyan, mint az igazi. Az ujjá nélkül márpedig nem tudna gitározni, úgyhogy szép Rosa nem kérhet ilyet.

- De - makacskodott szép Rosa anélkül, hogy megmagyarázta volna, miért.

- Nem - vetette ellen Rikke-Ursula, és mi, többiek egyetértettünk vele, mert azért mindennek van határa.

- De - mondta szép Rosa.

- Nem - tiltakoztunk újból.

Ez a párbeszéd annyiszor megismétlődött, hogy szép Rosa ereje fogytán már válaszra sem méltatta a tiltakozásunkat. Így azt hittük, nyertünk.

- Miért? Jan-Johan jobb mutatójá tán nem elég fontos?

Erre nem lehetett nemmel válaszolni, de mégsem lehet valakit arra kérni, hogy vágja le az ujját. Sone szemrebbenés nélkül folytatta, és nem értette, mi egyáltalán a vita tárgya.

- Mindenki másnak meglett az akarata. És ha szép Rosa Jan-Johan mutatóját akarja, akkor kapja meg Jan-Johan mutatóját.

Végül beleegyeztünk, mert úgyse lesz senki, aki rá tudja venni magát, hogy levágja Jan-Johan ujját.

- Majd én - közölte Sofie kurtán. Rábámultunk, egyikünk torkán se jött ki hang.

Sofie valahogy hűvös lett az óta az ominózus nap óta.

Hideg. Hidegebb. Fagy, hó és jég.

Egyszerre csak eszembe jutott, hogy Jan-Johan is ott volt azon az estén a fűrésztelepen, és inkább el se képzeltem, mit csinált az ujjával. De most legalább tudtam, ki vágta el Hamupipőke torkát.

Sofie-t nem ejtették a fejére...

Senkinek nem mondtam el, mire jöttem rá. Egyrészt, mert nem lehettem biztos benne, hogy Jan-Johan ujjá nem ér-e annyit, mint az, amit Sofie-nak kellett beszolgáltatnia. Másrészt, mert nem is mertem arra gondolni, milyen más ötlete lenne még Sofie-nak.

Sokan örültünk neki, hogy a Fontos Dolgok Halma lassan elkészül.

Jan-Johant nem érdekelte. Neki aztán teljesen mindegy volt, hogy a halom elkészül-e vagy sem... nem akarta odaadni a mutatóujját.

Ha nem Jan-Johan lett volna az utolsó, talán futni hagyjuk. Mert mi jöhetett volna még ezután? És mégsem teljesen így van. Mert az az igazság, hogy ha nem Jan-Johan lett volna az osztály főkolomposa, aki mindenről döntött, és aki akkor gitározott és énekelt Beatles-dalokat, amikor akart, talán hagytuk volna, hogy megússza. így viszont nem lehetett mit tenni.

Szombat délután lesz a napja.

Először Sofie levágja Jan-Johan ujját, utána gyorsan bekötözzük, majd ájtatos Kaj hazatolja Jan-Johant az

újságkihordó taligában, hogy Jan-Johan szülei el tudják vinni az ügyeletre, ahol majd rendesen bekötözik.

Vasárnap pedig elmegyünk Pierre Anthonért.

XVII

A péntek délutánt arra használtuk, hogy rendet tegyünk a fűrésztelepen.

December 14-e volt. Nem sok idő volt hátra karácsonyig, de erre most nem gondoltunk. Fontosabb dolgokon járt az eszünk.

Majd' négy hónappal ezelőtt vettük birtokba a régi fűrésztelepet, és ez meg is látszott rajta. A fűrészpórák közé föld, cukorkás papír és más szemét keveredett, s már nem egyenletesen fedte a repedezett cementpadlót. A fatuskók között (amiket azért tettünk oda, hogy legyen mire ülni meg min ugrádozni) valódi fűrészpordombok és -hegygerincek keletkeztek. A pókok sem gondolták szükségesnek visszafogni magukat a jelenlétünk miatt. Sőt, mintha mi csak növeltük volna a zsákmányszerzés esélyeit, úgyhogy minden sarkot beborított a pókháló. A még ép ablaküvegek pedig, ha lehet, még koszosabbak lettek, mint amikor beköltöztünk.

Kicsit civakodtunk, ki mit csináljon, de végül csak nekiláttunk.

Frederik és ájtatos Kaj összeszedték a cukorkás-papírokat. Sebastian, Ole és nagy Hans kivették a fatuskókat. Maiken, Elise és Gerda mindenhol leszedték a pókhálókat. Piperkőc Werner, Laura, Anna-Li és dagadt Henrik pedig, amennyire csak tudták, megpucolták az ablakokat, aztán Dennis kiverte az ablakkeretben maradt törött üvegdarabokat, hogy azok ne rontsák a kilátást. Rikke-Ursula és jómagam a Sofie-től kölcsönkért gereblye segítségével felváltva igyekeztünk egyenletesen eloszlatni a fűrészpórákat a földön. Egész otthonossá vált a pajta.

Egyvalamin mégse tudtunk változtatni: a gyűjteményünk szagát nem lehetett éppen kellemesnek mondani.

Nem kellemes. Kellemetlen. Undorító.

Egyrészt, mert Hamupipőke vécének használta Jézust és a rózsafa keresztet, másrészt mert a kutya feje és teste körül már hemzsegték a legyek. Kis Emil koporsójának is megvolt a bukéja.

Erről eszembe jutott, amit Pierre Anthon kiabált utánunk pár nappal azelőtt.

- A rossz szagok ugyanannyira jók, mint a jó szagok! - Már nem maradt szilva, amivel dobálózhatott volna, ezért, mintegy a szavait megerősítendő, azt a faágat csapkodta a tenyerével, amin ült. - A rohadás az, aminek szaga van. De ha valami rohad, az azt jelenti, hogy lassan valami újnak a részévé válik. És az új valaminek, ami így keletkezik, már jó lesz a szaga. Ezért mindegy, hogy valami bűdös vagy illatos, ez is csak az élet örök körtánca.

Nem válaszoltam semmit, és Rikke-Ursula meg Maiken se, akik szintén ott álltak. Egyszerűen kicsit behúztuk a nyakunkat, siettünk tovább az iskolába, és nem beszéltünk arról, amit Pierre Anthon kiabált.

Most meg ácsorogtam ott befogott orral a kitakarított fűrésztelepen, és tudtam, hogy Pierre Anthonnak igaza van: valami illatosból nagyon gyorsan lesz valami bűdös. És a bűzlő valami meg átalakul, és illatos lesz. De azt is tudtam, hogy ettől még jobban szeretem, ha valami illatos, mintha bűdös. Csak azt nem tudtam, hogy ezt hogyan fogom elmagyarázni Pierre Anthonnak.

Eljött az ideje, hogy befejezzük ezt az értelemgyűjtő-akciót.

Idejében. Épp jókor. Az utolsó pillanatban!

Már amúgy se volt olyan a buli, mint az elején. Jan-Johannak pláne nem.

Már pénteken, takarítás közben nyafogott, és nem sokat segített. Ole mondta is neki, hogy fogja be a pofáját.

- Árulkodni fogok - válaszolta. Csönd lett.

- Nem fogsz árulkodni - felelte Sofie hűvösen, de nem igazán hatott.

- Árulkodni fogok - ismételte. - Beköplek titeket! Beköplek! Beköplek titeket! - hajtogatta egyre, mint egy mondókát.

Jan-Johan azt akarta beköpní, hogy egyáltalán nem is igaz, hogy véletlenül találta meg az apja elveszett kését, és hogy akkor vágta le az ujját, amikor ki akarta húzni az ajtófélfából a kést.

Elviselhetetlennek éreztük hallgatni a sok nyafogást, úgyhogy Ole ráordított Jan-Johanra, fogja be a száját, különben kap pár pofont. Még ez sem segített, így aztán Ole lekevert párat Jan-Johannak, de ez csak hangos jajgatássá változtatta a nyavalygást, úgyhogy Richárd és Dennis lefogták Olét, és ráordítottak, hogy fejezze már be. Aztán Jan-Johant hazaküldték, és a lelkére kötöttük, hogy másnap egy órára jöjjön vissza.

- Ha nem jössz, nagyobb verést kapsz - kiabálta utána Ole.

- Nem - mondta Sofie a fejét csóválva. - Ha nem jössz el, akkor az egész kezedet levágjuk.

Egymásra pillantottunk. Kétség sem fért hozzá, hogy Sofie halálosan komolyan gondolta. Ezt Jan-Johan is tudta, és leszegett fejjel elrohant a fűrésztelepről.

Szombaton tíz perccel egyelőtt megjelent Jan-Johan.

Ezúttal nem futott, épp ellenkezőleg, lassan lépkedett, majdhogynem tántorogva közeledett a fűrésztelep felé. Láttam, mert Ole meg én zsebre dugott kézzel, a jeges szélből vacogva vártunk az utca végén, készen arra, hogy segítsünk kicsit Jan-Johannak, ha esetleg nem akarna magától jönni.

Ahogy meglátott minket, elkezdett rimánkodni. Eszembe jutott Sofie makacs hallgatása annak idején, amikor a szüzességét kellett beszolgáltatnia, úgyhogy mondtam Jan-Johannak, hogy pofa be, és szedje össze magát. Micsoda anyámasszony katonája!

- Anyámasszony katonája! Tutyi-mutyi! Janne-Johanne!

Ez sem segített.

Jan-Johan csak még jobban majrészott, miután bementünk a pajtába, és meglátta a két fűrészbakra fektetett deszkán a kést, ami a *guillotine* szerepét fogja betölteni. Piperkóc Werner adta a szánkba ezt a nagyszerű kifejezést. Jan-Johant kevésbé érdekelte. Hangosan és nevetségesen bőgött, és nem lehetett érteni, mit mond, mert a torkából feltörő hangok nem igazán álltak össze szavakká. Egy valamit azért sikerült megértenünk: - Anya, anya! - kiabálta. - Anyu-kááám!

Jan-Johan a fűrészporba vetette magát, és a kezét a lába közé szorítva hempergett. Pedig még el se kezdtük. Szánalmas látványt nyújtott.

- Anyámasszony katonája! Tutyi-mutyi! Janne-Johanne!

Igen, a szánalmasnál is szánalmasabbnak látszott, különösen mert Jan-Johan volt a hangadó az osztályban, aki jól gitározott és Beatles-dalokat énekelt, de egyszerre csak bömbölő csecsemővé változott, akibe legszívesebben belerúgott volna az ember. A régi Jan-Johanból egy másik Jan-Johan lett, és ezt az újat nem szívelhettük. Arra gondoltam, lehet, hogy Sofie már azon a bizonyos estén is megismerhette ezt az új Jan-Johant, bár akkor még másnak mutatta magát. És hirtelen kirázott a hideg a gondolattól, hogy hány különböző személyiség lakozhat valakiben.

Erős és szánalmas. Kifinomult és kegyetlen. Bátor és gyáva. Ki érti ezt.

- Most van egy óra - közölte Sofie, és ezzel megszakadt a gondolatmenetem... bár talán jobb is volt így, mert nem tudom, hova lyukadtam volna ki.

Jan-Johan hosszan, hangosan jajgatott, és fetrengett a fűrészporban, nem gondolva a szép mintákra, amelyeket Rikke-Ursula meg én gereblyéztünk bele.

- Elise, Rosa és Frederik, menjetek ki és figyeljete, nehogy valaki meghalljon valamit - folytatta Sofie magabiztosan.

Az ajtó becsukódott hármójuk mögött, Sofie pedig Oléhoz és nagy Hanshoz fordult. - És most rajtatok a sor.

Jan-Johan fölugrott, és egy oszlopba kapaszkodott. Olénak és nagy Hansnak hosszas küzdelmébe került, amíg lehámozták onnan a kezét. Amikor sikerült, Richárdnak és ájtatos Kajnak segíteniük kellett odacipelni a kézzel-lábbal tiltakozó Jan-Johant.

- Fújj, bepisált - szólalt meg Richárd, és tényleg. Gerda vihogott. Mi, többiek meg undorral néztük

a szabálytalan, sötét foltot a fűrészporban.

Jan-Johan még akkor sem maradt nyugton, amikor végre-valahára a fűrészbak mellett feküdt. Nagy Hans ráült Jan-Johan hasára. Ez segített, de a kezét még mindig ökölbe szorította. Egész egyszerűen semmi hajlandóságot nem mutatott arra, hogy kinyissa, akármilyen hatásos fizikai érvekkel igyekezett Ole és nagy Hans jobb belátásra bírni.

- Ha nem teszed az ujjad a bakra, akkor feljebb kell levágnom - mondta Sofie nyugodtan.

Sofie nyugalmában volt valami ijesztő, mégis mintha átragadt volna ránk is. Aminek meg kell történnie, az nem más, mint szükséges áldozat az élet értelméért folytatott harcban. Mindenkinek meg kellett hoznia bizonyos áldozatot. Mindannyian megtettük, ami tőlünk telt. Most Jan-Johanra került sor. Ennyi, és nem több.

Amikor Jan-Johan még egyszer hangosan felüvöltött, Hussain fölemelte a karját, amiről nemrég került le a gipsz, és azt mondta: - Nincs mitől félni. Csupán egy ujj az egész.

- Igen, és nem hal bele az ember - szólalt meg nagy Hans Jan-Johan hasán ülve, és fölemelte Jan-Johan jobb kezét.

- És ha nem fájna - fűzte hozzá Anna-Li halkán -, akkor nem is lenne olyan fontos.

A kés olyan gyorsasággal vágott bele Jan-Johan ujjába, hogy elállt a lélegzetem. Ránéztem a zöld szándalomra, és nagy levegőt vettem. Egy röpke pillanatig teljes csönd honolt. És akkor Jan-Johan olyan hangosan fölördített, ahogy még senkit sem hallottam ordítani. Befogtam a fületem, de így is kibírhatatlan volt.

Négyszer kellett lecsapnia Sofie-nak; Jan-Johan annyira izgett-mozgott, hogy nem bírta pontosan eltalálni. A harmadik és negyedik csapáskor odanéztam. Mégiscsak érdekes látványt nyújtott, miként válik cafatokká és csontdarabkákká az ujj. Aztán mindent beborított a vér, úgyhogy nagyon jó ötletnek bizonyult kiküldeni szép Rosát, mert vér az aztán folyt rendesen.

Egy örökkévalóságig tartott, aztán egyszerre vége lett.

Sofie lassan fölegyenesedett, egy maroknyi fűrészporral letörölte a kést, utána pedig visszaszúrta az ajtófélfába. Kezét a farmerjába törölte.

- Akkor ezzel meglennénk - közölte, és visszament megkeresni Jan-Johan ujját.

Piperkőc Werner és Maiken tésék-lássék bekötötték Jan-Johan kezét, ájtatos Kaj kitolta az újságkihordó taligát, és amikor Jan-Johan lába összecuklott, nagy Hans fölemelte a testét, és betette a kocsiba.

Jan-Johan úgy hüppögött, hogy alig kapott levegőt, és hátul a nadrágján nagy, barna, büdös folt lett.

- Ne feledd, hogy te vagy a következő, aki választ! - mondta Ole, hogy kicsit felvidítsa Jan-Johant, akkor is, ha igazából nem is volt következő.

Hacsak nem Pierre Anthonra gondolt.

Ájtatos Kaj elhajtott a biciklivel, a kiskocsi pedig vidáman tovadübörgött, benne a hüppögő Jan-Johannal.

XVIII

Nem tudom, mi lett volna, ha Jan-Johan nem árul be minket. Az történt, hogy a rendőrség még azelőtt kivonult a fűrésztelepre, hogy akárcsak esélyünk lett volna kivinni Pierre Anthont.

Még mindig ott voltunk, amikor megjött a rendőrség. Mindannyian.

A szüleinknek címzett későbbi tájékoztató levélben az állt, hogy hús, látszólag szenttlen nyolcadik osztályos tanulón kívül egy búzló halmot találtak, egy furcsa és hátborzongató gyűjteményt: többek között egy levágott kutyafejet; egy gyermekkoporsót, feltehetően nem üresen (a bizonyítékra való tekintettel nem akarták felnyitni); egy véres mutatóujjat; egy megrongált Jézus-szobrot; egy nemzetiszínű zászlót; egy formalinban tárolt kígyót; egy imaszőnyeget; egy mankót; egy kerékpárt satöbbi.

Ez a satöbbi azért fáj kicsit. Mintha az élet értelmét össze lehetne foglalni egy satöbbiben.

És a többi. Futottak még. Még sok más, amit nem érdemes nevének nevezni, legalábbis nem itt és most.

Nem nyílt alkalmunk fellebbezni. Nagy balhé lett.

Senki sem akart tekintettel lenni arra a tényre, hogy már csak nyolc nap volt karácsonyig.

Legtöbbünket szobafogságra ítélték, akadt, akit megvertek, és Hussain megint kórházba került, oda, ahol Jan-Johan is feküdt. Legalább abban kedveztek nekik, hogy egy szobába kerültek, és az ágyból tudtak beszélgetni. Én meg attól a pillanattól kezdve, hogy szombat délután egy rendőr hazakísért, és átadta a levelet az anyukámnak, csak feküdhettem otthon, és bámulhattam a falat meg a csíkos tapétát egész hétfő reggelig, amikor is azzal az ukázzal küldtek el iskolába, hogy tanítás után rögtön hazamegyek. És ez még csak a kezdet volt.

Az iskolában is megkaptuk a magunkét.

Hajthatatlanok maradtunk, és nem adtuk meg magunkat. Vagyis nem mindenki: akadt, aki sírt, és bocsánatért esedezett. Dagadt Henrik hüppögött, és azt mondta, hogy az egész a mi, a többiek hibája, és hogy ő egyáltalán nem is akart részt venni benne. A kigyólopásban meg végképp nem.

- Bocsássanak meg, bocsássanak meg - szipogott ájtatos Kaj, hogy rossz volt hallgatni, úgyhogy Ole végül jó erősen bele is csípett a combjába.

- Elnézést, soha többé nem fordul elő - mentegetőzött Frederik vékony hangon, és olyan egyenesen ült a széken, hogy úgy nézett ki, mintha állna. Legalábbis addig, amíg Maiken a körző hegyével oldalba nem bökte.

Sofie megvetéssel pillantott az egyik árulóról a másikra. Ő maga teljesen nyugodt maradt. És amikor Eskildsen tanár úr harmincnégy perces erkölcsi szónoklata után a katedrára csapva azt üvöltötte, hogy hát *mi a fenét akartatok ezzel*, akkor Sofie így válaszolt: - Az élet értelmét kerestük. - Bólintott, mintha csak magának mondaná. - Az iskolában semmi ilyesmit nem tanítottak. Így magunknak kellett utánajárni.

Sofie-t rögtön fölküldték az igazgatóhoz.

A szóbeszéd szerint az igazgatónál csak megismételte a szavait. Az igazgató úgy leszidta, hogy még az udvarra is lehallatszott.

Amikor Sofie visszajött a tanterembe, furcsán csillogott a szeme. Sokáig figyeltem. A két orcáját színesítő enyhe pirtól eltekintve sápadt volt. Sugárzott róla az eltökéltség, talán egy csipetnyi hűvösséggel keverve, és egy kis lelkesedés is látszott rajta, mint amikor valakinek valami nagyon a szívügye. Anélkül, hogy értettem volna, pontosan miért is lelkesedik Sofie, tudtam, hogy ez az érzés is a Fontos Dolgokhoz tartozik. Elhatároztam, hogy akármi történik is, ezt nem fogom elfelejteni. És azt a valamit, amitől Sofie szeme csillogott, nem lehetett csak úgy rátenni a Fontos Dolgok Halmára, pedig ez is a világ részét képezte. És azt se tudtam, hogy Pierre Anthonnak hogyan tudnám elmagyarázni ezt az egészet.

A szünetben kint lódörögünk, és közben megvitattuk, mit csináljunk.

A hidegben teljesen átfagyunk, sapka-sál ide vagy oda. Az iskolaudvar aszfaltját vékony latyakréteg borította. Átázott a cipőnk, undorító volt lépkedni benne. Ám nem tehattünk mást: a büntetésünk részét képezte, hogy nem maradhattunk bent a szünetekben.

Páran afelé hajlottak, hogy mondjuk el az egész sztorit, és magyarázzuk el, hogy Pierre Anthon tehet mindenről, és ezzel visszapasszoljuk az ügyet oda, ahonnan jött.

- És akkor hátha újra felvonhatom a zászlót - reménykedett Frederik.

- Én megjárhatok templomba - szólta bele ájtatos Kaj.

- Lehet, hogy mégiscsak ez lenne a legjobb megoldás - mondta Sebastian, és úgy tűnt, mintha már előre örülne a gondolatnak, hogy újból mehet pecázni.

- Nem! - kiáltott fel Anna-Li, aki újfent meglepett minket. - Akkor az egésznek nem volt semmi értelme.

- És én nem tudom visszakapni Kisoszit, ugyebár? - fűzte hozzá Gerda, és igaza volt. Kisoszi az első éjszakai fagy beálltával, december 3-án kimúlt.

- Szegény Hamupipőke! - sóhajtott Elise, és arra gondolt, hogy a kutya halála akkor lehet, hogy mégse vitte előbbre a világot.

Én nem szóltam semmit. Télen a magas sarkú, zöld szandálommal úgyse mentem volna sokra. A többség még összetartott. Sofie a teljes támogatásunkat élvezte, amikor ájtatos Kaj kék cipője elé köpött az aszfaltra.

- Beszari alakok! - sziszegte. - Tényleg ilyen könnyen feladjátok?

Frederik és ájtatos Kaj szégyenkezve köröket rajzolgattak a cipőjük sarkával az aszfaltra. Sebastian behúzta a nyakát.

- De ekkora balhét! Olyat tettünk, amit nem szabad! - próbálkozott Frederik óvatosan.

- Talán nincs értelme annak, ami kint van a fűrésztelepen?

Sofie Frederiket fixírozta, amíg Frederik le nem sütötte a szemét, és bólintott.

- Ha feladjuk az élet értelmét, semmi se marad! Sem! Mi! Se!

- Egyetértünk? - Végigmért minket, és jobban csillogott a szeme, mint valaha. - Hát nem fontosabb az élet értelme minden másnál?

- De, persze - bólintott Ole, és kihasználta az alkalmat, hogy jó erősen meglökje Frederiket, hogy az majdnem eldőlt.

Mi, többiek is bólogattunk, és motyogtunk valamit: de, persze és természetesen, még jó. Mert ez volt az igazság.

- Csak egy kérdés van még - folytatta Sofie. - Hogyan intézzük el, hogy meg tudjuk mutatni Pierre Anthonnak a Fontos Dolgok Halmát?

Nem kellett elmagyaráznia, mire is gondol. A rendőrség halmostul lezárta a fűrésztelepet, ezen kívül szobafogságra ítélték bennünket.

Becsöngették, és csak a következő szünetben tudtunk tovább vitatkozni.

A probléma első felére Sofie maga javasolt megoldást: - Kis szerencsével ki tudjuk cselezni a lezárást. A fűrésztelepeknek van egy padlásablaka az oromzaton, ami nem a bejárat felé néz. Azt nem figyelik a rendőrök. Ha szerzünk egy létrát, ott be tudunk mászni.

A szobafogság már nehezebb ügynek bizonyult. Nem sokan szerették volna épp most még egyszer kihúzni a gyufát a szüleiknél.

- Esetleg megkérhetjük Pierre Anthont, hogy menjen el egyedül a fűrésztelepre, és nézze meg a halmot - javasolta Richárd.

- Arra úgyse lehet rávenni - vetette ellen Maiken. - Azt hinné, hogy át akarjuk verni.

Akkor eszembe jutott valami. - Mi lenne, ha a *Taeringi Hírmondó* írna rólunk, és akkor Pierre Anthon biztos kíváncsi lenne és kimenne a telepre?

- De hogyan vesszük rá a *Hírmondót*, hogy írjanak rólunk? - akadékoskodott Ole. - A rendőrség titokban tartja az ügyet, pont a korunkra és a személyiségi jogainkra való tekintettel.

- Mi magunk fogjuk felhívni a szerkesztőséget, és úgy teszünk, mintha csupán felháborodott taeringi lakosok lennénk, és pusztán hallomásból tudnánk, hogy mit találtak, a megrongált Jézus-szobrot, satöbbi. - Mosolyognom kellett az ötleten.

- A satöbbit kihagyod! - kiabálta Gerda, és biztosan Kisoszira gondolt, ahogy megdermedve ott fekszik a ketrecében a kupac közepén.

- Úgyse én fogok betelefonálni!

- Hanem kicsoda?

Egymásra néztünk. Nem értem, a végén miért mindenki rám bámult, de hát így jár az ember, ha nem tudja befogni a száját.

Befogni. Kussolni. Nem mon...

Legszívesebben visszazívtam volna az egészszet.

Azon a délután nem hagytak egyedül egy pillanatra sem otthon, és másnap se. A harmadik nap viszont eljött az én időm: a bátyám focizni ment, anyukám meg bevásárolni. Alighogy anyukám kibiciklizett a kapun, a konyhába mentem a telefonhoz, és tárcsáztam.

- Taeringi Hírmondó - szólt a kagylóba egy szigorú női hang.

- A főszerkesztővel szeretnék beszélni - mondtam, főleg, mert nem támadt jobb ötletem. A kagylót befedtem egy pólóval.

- Ki keresi? - kérdezte a női hang parányit túlságosan is kíváncsian.

- Hedda Huld Hansen. - Ez volt az egyetlen név, ami hirtelenjében eszembe jutott, de rögtön meg is bántam, mert névtelen bejelentést akartam tenni. Persze mivel a lelkipásztor feleségét hívták így, és nem engem, akár mindegy is volt. És így legalább rögtön kapcsolták a főszerkesztőt.

- Soborg - mondta egy mély, brummogó hang.

Megnyugtatóan hangzott, barátságosnak és kedvesnek. A nagyapámra emlékeztetett. Úgyhogy nem fogtam vissza magam.

- Hedda Huld Hansen vagyok. Szeretném, ha bizalmasan kezelné, amit mondani fogok, de azt hiszem, hogy igazán olyan úgyról van szó, amivel foglalkoznia kellene a Taeringi Hírmondónak. -

Mély levegőt vettem, mintha nagyon felindult lennék. - Szóval bizonyára ön is hallott a szörnyűségekéről, amik a templom körül történtek az utóbbi időben. Először a temetőt rongálták meg és elloptak két sírkövet, utána pedig ellopták mindannyiunk Jézusát és a rózsafa keresztet a templomból, méghozzá egy vasárnapon. - Nagyot sóhajtva ismét mély levegőt vettem. - Amiről viszont biztosan nem hallott, hogy megtalálták ezeket a nemzeti kincseinket. Méghozzá egy kis gyermekkoporsóval egyetemben, ami feltehetően nem üres. Valamint találtak egy formalinban tárolt kígyót, egy neonsárga kerékpárt és - halkabban mondtam - egy levágott kutyafejet, egy döglött hörcsögöt, egy véres mutatóujját és még sok minden mást. Például egy pár zöld szandált. - Nem bírtam megállni, hogy ne fűzzem hozzá az utóbbit, akkor is, ha nem tűnt túl jó ötletnek. A főszerkesztő szerencsére nem foglalkozott vele.

- De hát ez szörnyű!

- Az, hátborzongató, nem igaz? Kint a régi fűrésztelepen. És azt mondják, hogy egy tucatnyi gyerek gyűjtötte ezeket a... hogy is mondjam... tárgyakat, mégpedig azért, mert az élet értelmét keresték. Igen, ott lent a régi telepen gyakorlatilag a Fontos Dolgok Halmát építették föl. - A fogaim közt szívtam be a levegőt, sípoló hangot adva ki.

A főszerkesztő megismételte, hogy igazán szörnyű történet, de azt mondta, hogy egy kollégát sem tud nélkülözni, most hogy jön a karácsony. De mielőtt letette volna, még visszakérdezett, hogy a régi telep, amiről Hedda Huld Hansen beszélt, az a Taering határában lévő, Határ úti fűrésztelepe.

Azt hiszem, a főszerkesztő kacsának hitte az egész történetet, de reméltem, hogy mégiscsak elég kíváncsivá tettem ahhoz, hogy ráállítson egy újságíró az ügyre. Biztos, ami biztos, föl hívtam Sofiet. Talán érdemes figyelni, van-e mozgás a telepen.

Lezajlott az iskolai karácsonyi ünnepség (amin nem vehettünk részt). December 23-a felé már lassan meglágyult a szüleink szíve, aztán eljött a szenteste is. Megkönnyebbüléssel nyugtáztuk, hogy nem kaptunk kevesebb ajándékot, mint előző évben, sőt a nálunk jobban viselkedő testvéreinknél sem kaptunk kevesebbet. De igazán akkor lett karácsony, amikor újév előtt arról lehetett olvasni a *Taeringi Hírmondóban*, hogy szellemek kísértenek a városban.

A szellemek mi voltunk.

A harmadik oldalon részletesen beszámoltak a Fontos Dolgok Halmáról. A tilalom miatt nem neveztek bennünket a nevünkön, csak annyit írtak, hogy a taeringi iskola egyik felsős osztályát gyanúsítják. Nem kicsit feszült a mellünk a büszkeségtől - annak ellenére, hogy Pierre Anthon még mindig nem mutatkozott a fűrésztelep közelében. Amikor január 4-én elkezdődött a tanítás, olyan büszkén és felemelt fővel járkáltunk a hóban az iskola udvarán, hogy se az évfolyamtársaink, se az alattunk járók ne kételkedjenek benne, hogy tudunk valamit, amit ők nem. Sokan próbáltak kikérdezni minket, de csak annyit mondtunk, hogy megtaláltuk az értelmet, az élet értelmét.

Sofie adta ki az utasítást, hogy ezt kell mondanunk, és semmi mást, úgyhogy ezt mondtuk.

- Megtaláltuk az élet értelmét!

A tanároknak, a szüleinknek és a rendőröknek is ezt feleltük, akik egyre csak azt kérdezték: - Miért?

És akkor is ezt válaszoltuk, amikor felbukkant a világsajtó.

XIX

A nyugati partvidék helyi újságjai érdeklődtek először. Aztán a bulvárlapok jöttek. Majd a fővárosi sajtó és különböző országos napilapok. Végül a hetilapok és helyi tévécsatornák is ránk találtak.

Két tábor alakult.

Az első két lap a *Taeringi Hírmondóval* értett egyet: hogy megzabolázhatatlan vadhajtások vagyunk, akiknek javítóintézetben a helyük. A következő kettő, legnagyobb meglepetésünkre, művészetről hadovált, meg az élet értelméről. Az utolsó pedig nagyjából az első két újság véleményét osztotta. Heves vita vette kezdetét.

Mellette! Ellene! Mellette kontra Ellene!

Nem igazán értettük azt az elkeseredett dühöt, ami a szavaikból áradt, mindegy hogy pró vagy kontra érveket sorakoztattak-e fel. És azt sem értettük, hogy az egész országból, különösen a fővárosból elkezdtek idezarándokolni, pedig régen semmi érdeklődést nem mutattak a városunk vagy a környék iránt. Mindenesetre tény, hogy a felháborodás és a sok érv meg ellenérv igencsak megnövelte a Fontos Dolgok Halmának jelentőségét. Sőt ami ennél is fontosabb: a sok újságíró, kritikus és más fontos és kevésbé fontos ember miatt, akik mind meg akarták nézni a Fontos Dolgok Halmát, a rendőrség kénytelen volt kinyitni a fűrésztelepet és naponta 12 és 16 óra között beengedni a látogatókat.

Most könnyedén eljuthatott Pierre Anthon a Fontos Dolgok Halmához.

Amire nem számítottunk, az az, hogy Pierre Anthon nem akar elmenni oda.

- Semmi se számít, és semminek sincs értelme. A ti lomhalmazotoknak se - ennyit mondott, nem többet.

Akármit csináltunk is, hajthatatlan maradt. Akárhányszor megpróbáltuk odacsalogatni, vagy megfenyegetni, hogy mi lesz, ha nem jön, a válasz mindig egy és ugyanaz volt: *nem!*

Nagyon nagy csalódás ért bennünket.

Igen, akkorát csalódtunk, hogy majdnem teljesen elcsüggedtünk, mert ez azt jelenti, hogy mindent értelmetlenül áldoztunk fel. Kisoszi, a szüzesség, Hamupipőke, Jan-Johan uja, kis Emil, a dán zászló, Rikke-Ursula kék haja és minden más, ami részét képezte a Fontos Dolgok Halmának, teljesen értelmetlen. És az sem javított a helyzeten egy kicsit se, hogy egyre többen úgy gondolták, hogy a halom igenis fontos, hogy van értelme, és az sem segített, hogy már nem néztek ránk ferde szemmel, se a szüleink, se a tanárok, se a rendőrség. Újra és újra próbálkoztunk. Egyenként, csoportosan és együtt az egész osztály (ájtatos Kaj kivételével, akit önkéntes templomi szolgálatra ítélték, és négy héttel hosszabb ideig maradt szobafogságban, mint mi). Nem volt mit tenni. Az sem segített, hogy először a svéd, aztán a norvég és a többi skandináv, majd a többi európai, majd az amerikai és a világsajtó is ellátogatott Taeringbe, és lettünk valakik.

És valakinek lenni, az azért valami. Akármit mond is Pierre Anthon!

Izgis volt, amikor a *Taeringi Hírmondó* cikket közölte rólunk. Fantasztikus dologként éltük át, amikor az országos napilapok is eljöttek, és a Fontos Dolgok Halmáról vitatkoztak. De amikor a világ minden pontjáról kezdtek érdeklődni, az teljesen hihetetlennek és jelentőségtesnek tűnt.

A január általában nem volt valami izgalmas hónap mifelénk. Idén meg nem bírtunk betelni a januárral.

Január.

Január.

Január.

Január.

És a január még februárban és farsangkor is tartott, sőt egészen március 1-jéig.

Minden elképzelhető irányból és beállításban lefényképeztek bennünket. A fotósok versengtek a legjobb mosolyunkért, a legokosabb homlokráncolásunkért és a legnagyobb gesztusainkért. Az újságírók egyfolytában becsöngették hozzánk, és a legkülönbözőbb országok

tévéstábjaiknak kamerája várt minket az iskola előtt, amikor bementünk vagy épp kijöttünk az épületből. Még Jan-Johan se bánta az érdeklődést, és bátran előretartotta bekötött ujjcsukáját, úgyhogy a hiányzó mutatóujját többször is megörökítették. De mindenekelőtt a régi fűrésztelepet rohamozták meg a fotósok és újságírók, akik mind a saját nézőpontjukból számoltak be a jelenségről.

A Fontos Dolgok Halma szép lassan ismert lett.

Mindenki odavolt meg vissza. Mindenki, Pierre Anthon kivételével.

XX

- Ilyet már láttunk! - kiabálta Pierre Anthon a kék sísapkájában, miközben a hidegtől fehér lehelete kis felhőként gyűlt köréje. - Most még újdonság az egész, és mindenki Taeringre figyel. Egy hónap múlva már senki sem emlékszik a városunkra, és mással foglalkozik az egész világ. - Pierre Anthon becsmérőően leköpött a járdára, de nem talált el minket.

Se a köpése, se a szavai nem találtak.

- Fogd be a szád! - harsogta Jan-Johan fölényesen. - Csak irigykedsz!

- Csak irigykedsz! Csak irigykedsz! - skandáltuk mi is ujjongó visszhangként.

Híresek lettünk, ezért nem lehetett olyan könnyen kiütni bennünket.

Semmi sem üthet ki minket, mert híresek lettünk.

Ez annak másnapján történt, hogy felbukkant az első angol újságstáb. És ha Pierre Anthon úgy döntött, hogy nem akarja kivenni a részét a hírnévből és fontosságból, akkor csak magára vethet. Szerencsére nem nagyon izgattuk magunkat miatta. Az sem érdekelt bennünket különösebben, hogy Pierre Anthon nem akart velünk jönni a régi fűrésztelepre megnézni a Fontos Dolgok Halmát.

Teljes mértékben és tökéletesen hidegen hagyott bennünket.

És azokkal sem törődünk, akik ellenünk és a Fontos Dolgok Halma ellen szóltak, legyenek akárhol is: a sajtóban, Taeringben, Dániában vagy máshol a világon. Mert egyre többen álltak mellénk. És ennyi ember nem tévedhet.

Sok. Több. Igaz.

És az igazunk csak még igazabbnak tűnt, amikor meghívtak minket Atlantába, hogy lépjünk fel egy Amerika- és világszerte látható tévéshow-ban.

A városban mindenkinek megvolt a maga véleménye, hogy helyes-e elengedni minket Amerikába vagy sem. Azoknak, akik elleneztek a Fontos Dolgok Halmát, és a mi saját fontosságunkat is, nem kellett sokat gondolkodni a kérdésen. Még csak az kéne, hogy lebölgjünk a világ szeme előtt, és így szégyent hozzunk minden tseringire! Mintha nem lenne elég bajunk így is! A többiek pedig a meghívásra is, ránk is, sőt a Fontos Dolgok Halmára is büszkén gondoltak, mert ekkora figyelem még sohasem irányult a városkánkra, semmilyen összefüggésben.

A támogatók alkották a többséget.

Mégsem utazhattunk.

Minél jobban támogatták ugyanis az akciót, annál jobban aggódtak értünk, és úgy gondolták, hogy ránk és a Fontos Dolgok Halmára is vigyázni kell. Mert akármit ígérgettek is a tévécsatorna munkatársai, sosem lehet tudni, hogy mi bajunk esne ott az óceán túlsó partján.

Sajnálunk. Bár nem túlságosan. A tény, hogy ennyire kell ránk vigyázni, csak növelte saját fontosságunk érzését. Legalábbis így gondoltuk.

Egész addig, amíg újra el nem haladtunk a Taeringi út 25-ös számú ház előtt.

A hétfő reggeli sötét, hideg és szeles időben nem tűnt valami nagy örömmek iskolába menni. Az igaz, a Fontos Dolgok Halma még mindig bearanyozta a matek-, az irodalom-, a töri- és a bioszórát, meg a többi unalmas ezt-azt. Rikke-Ursulával, Gerdával és Werner kisasszonnyal mentem, és miközben enyhén előredőlve küzdöttünk az elemekkel, arról beszélgettünk, vajon nem vagyunk-e elég fontosak ahhoz, hogy az amerikai tévéshow házigazdája jöjjön el hozzánk Taeringbe, ha már mi nem mehetünk Amerikába. Piperkőc Wernernek kétsége sem fért hozzá.

- *Bien sur* - mondta, és határozottan bólintott. - *Bien sur*, ide fog jönni.

Én magam sem kételkedtem benne, hogy így lesz, és mielőtt még nekiláttunk volna megvitatni, hogy Taeringben hol lehetne a legjobban forgatni, és hogy mi lesz rajtunk, közbeszólt Pierre Anthon.

- Haha! - kiabálta a szilvafa ágán ülve. Gond nélkül túlharsogta a szél zúgását. - Mintha az utazási tilalomnak bármi köze lenne a ti biztonságotokhoz! Haha - nevetett hangosan. - Mit gondoltok, keresett-e volna azon a város, ha ti mentek az újságírókhoz és fotósokhoz, ahelyett, hogy ők jöjjenek ide, és a fogadóban lakjanak, vagy bárhol máshol, ahol találnak egy négyzetméternyi kiadó helyet? És hol vennének akkor sört, csokoládét és cigarettát, és hol talpaltatnák meg a cipőjüket vagy intéznének el bármi mást? Haha! Hát hogy lehettek ilyen hülyék? - Pierre Anthon, mintegy a nevetése részeként, meglóbálta a sapkáját a szélben.

- Várd csak ki, hogy ki nevet a végén! - harsogta Rikke-Ursula. - Várd csak ki! Ha a halom nem megy a tévéműsorhoz, akkor a tévéműsor jön a halomhoz!

- Nagyon igaz - mosolygott Pierre Anton. - Nem mindegy, hogy ki nevet a végén! - És erre olyan hangos hahotázásban tört ki, hogy az találó érvként zárta le a vitát.

Hihi! Haha! Igazam van!

Akár tudta Pierre Anthon, hogy miről beszél, akár csak a hasára ütött, igaza lett.

Semmi sem lett az amerikai fellépésből, mert lehet hogy fontosak és híresek lettünk, de a műsorvezető még nálunk is fontosabb és híresebb volt. És nem volt ideje csak azért ideutazni, hogy velünk beszélgessen.

Ez önmagában is eléggé elszomorított bennünket.

De még ennél is rosszabb volt, hogy Pierre Anthon bogarat ültetett a fülembe, hogy igaza lehet valamiben: hogy mi fontos, és minek van értelme, az relatív és ezért nem fontos. Senkivel nem osztottam meg a kétségeimet.

Féltettem Sofie-t, de nemcsak róla volt szó. Jólesett a hírnév, és jó volt hinni a fontos dolgokban, és nem akartam elszakadni ettől, mert ezen túl nem volt semmi. Ezért továbbra is büszkélkedtem és fontoskodtam, mintha valóban megtaláltam volna az élet értelmét, és mintha semmi kétség nem merült volna fel bennem, hogy mi is az.

Úgy csinálni, mintha, az még csak ment. Persze hogy akadtak ellendrukkerek, de az a hév, ami a Fontos Dolgok Halmának jelentőségéért folytatott harcot jellemezte, biztos jele volt az ügy rendkívüli fontosságának. És ami fontos, annak van értelme, és a legfontosabb dolgoknak van a legtöbb értelmük.

És amúgy is csak egy icike-picikét támadtak kétségeim.

Icipici. Kisebb. Semmi.

Az élet értelméért folytatott harcunkat a hazai és a világsajtóban is megnyertük.

Csak az volt a furcsa, hogy a győzelmet vereségnek éreztük.

Egy nagy New York-i múzeum döntötte el az ügyet. A múzeum rövidített neve valami rejtélyes gyerekhalandzsának hangzott, de akármilyen hülye neve volt is, felbukkanásuk egy csapásra pontot tett a vita végére. Három és fél millió dollárt ajánlottak ugyanis a Fontos Dolgok Halmaért.

Hirtelen mindenki számára világossá vált, hogy a Fontos Dolgok Halma műalkotás, és csakis a tudatlanok és kívülállók állíthattak mást. Még a legnagyobb nyugat-dán újság műkritikusa is visszakozott, és úgy nyilatkozott, hogy alaposabban tanulmányozta a Fontos Dolgok Halmát, és mégiscsak kis híján zseniális alkotásról van szó, ami egészen új, eredeti megközelítésből ábrázolja az élet értelmét. Először ugyanis hátulról nem nézte meg a halmot, magyarázkodott.

Három és fél millió dollár, az azért jó kis pénz, gondoltuk, anélkül, hogy fölfogtuk volna, valójában mekkora összegről is van szó. Az ügyvédünkön keresztül - akit azért fogadtak, hogy képviseljen bennünket - mindenestre ragaszkodtunk hozzá, hogy a Fontos Dolgok Halma hárommillió-hatszáz ezer dollárba kerül. Nehogy már olcsón adjuk! Legvégül hárommillió-hatszáz ezer dollárt kértünk érte, hogy a templom kártalanítására is jusson, mert a Jézus-szobrot, ugye, már nem adhattuk vissza.

A múzeum elfogadta az ajánlatunkat, megkötött az üzlet.

Összességben egy dátum maradt nekünk, amikor majd elviszik a Fontos Dolgok Halmát.

Sok nyomtatványt és elismervényt kellett kitölteni, és sok mindent kellett elintézni, mielőtt elhagyhatta volna az országot a műalkotás. Eközben - a szokatlanul hideg tavasz ellenére - a halom romlandó része bomlásnak indult, és minden nap kicsit továbbrohadt. A múzeum végül a négy és fél héttel későbbi április 8-át tűzte ki határidőnek - ekkor kellett a halmot Amerikába szállítani. Miután a papírmunkát elintézték, a múzeum munkatársai és ügyvédei, a világsajtó meg a hazai lapok képviselőivel egyetemben elutaztak Taeringből. Ettől fogva Taering újra olyan lett, mint mindig is:

Unalmas. Unalmasabb. Legunalmasabb.

Azért elég furcsa volt.

Rátapintottunk a lényegre, és megtaláltuk az élet értelmét. Szakértők egész hada nyilatkozott, milyen nagyszerű műalkotás a Fontos Dolgok Halma. Egy amerikai múzeum dollármilliókat adott érte. És mégis, hirtelen mintha a kutyát se érdekelt volna többé az egész. Nem értettük.

Most vagy a halom volt a nagybetűs lényeg és az élet értelme, vagy nem. És ha mindenki szerint az volt, akkor meg nem tűnhetett el belőle csak úgy az értelem. Vagy mégis?

Iskolába jövet-menet egyetlen kamera, egyetlen újságíró sem várt ránk. Kimentünk a régi fűrésztelphöz. A halom úgy nézett ki, mint mindig is (az ugye nem látszott, hogy kis Emil földi maradványait kivették a megrepedezett koporsóból, és áttették egy másikba, amit eltemettek és most ugyanúgy repedezett rajta a festék, mint az elsón). Semmi sem változott, és csakis optikai csalódás lehetett, hogy kisebbnek látszott a halom. Nem?

Tény volt mindenestre, hogy a január, a híresség meg a fontosság március első hetében egy csapásra véget ért.

Pierre Anthon jól szórakozott.

- Az értelem az értelem. Szóval, ha tényleg megtaláltátok az élet értelmét, akkor még mindig itt lenne. És a világsajtó is itt lenne, és mindenki igyekezne megérteni, hogy mi is az, amit találtatok. De nincsenek itt, úgyhogy akármit találtatok is, az biztos nem az élet értelme volt, az ugyanis nem létezik!

Igyekeztünk nem venni tudomást Pierre Anthonról, fennhordott orral járkáltunk, és nagyon fontosnak hittük magunkat: lettünk valakik, és az azért valami.

Az elején olyan jól sikerült, hogy magunk is elhittük. Kicsit segített, ha újraolvastuk az újságcikkeket, és újraneztük a számtalan országban sugárzott tévéinterjúkat, melyeket a szüleink fölvettek. Aztán az újságcikkek mind kopottabbnak, a tévéműsorok pedig rossz vígjátéknak tűntek. Pierre Anthonnak egyre könnyebb dolga volt.

Szép sorjában mindannyian elbizonytalanodtunk.

Egy. Kettő. Majdnem mindenki. Ez árulásnak minősült, ezért nem is beszéltünk róla. Csak azon lehetett észrevenni, hogy a mosolyunk helyére valamiféle, a felnőttek arckifejezéséhez hasonlatos maszk került. És ez túlságosan is világossá tette, hogy talán semmi se számít annyira.

Egyedül Sofie maradt hajthatatlan. A végén már csak Sofie sápadt arca és lángoló tekintete tartott minket vissza attól, hogy teljesen föladjuk.

És hogy ezzel Pierre Anthonnak adjunk igazat.

XXII

Beköszöntött a tavasz, de idén nem ért el hozzánk.

Nemsokára iskolát kell váltanunk, és új tantárgyakat kell tanulnunk. De hogy a fenébe lettünk volna képesek ilyesmivel foglalkozni, amíg Pierre Anthon állandóan arra emlékeztetett bennünket, hogy semmi se számít. Szétszóródunk majd a szélrózsa minden irányába, és ezzel elveszítünk minden kapcsolatot azzal a valamivel, amire rátaláltunk, aztán újra elvesztettünk, anélkül hogy pontosan tudnánk, miként is történt mindez.

Úgy tűnt, mintha direkt a mi kedvünkért késlekedett volna a tavasz, és még márciusban is visszatért a tél. Leesett a kései hó, aztán elolvadt, aztán újra havazott, és újra elolvadt. Még egyszer havazott, de ezúttal gyorsabban elolvadt a hó. A téltemető és a hóvirág fagyottan bújtak meg a fehér takaró alatt, ám amikor végre az utolsó réteg hó is eltűnt, előbújtak a földből, és a tavaszt köszöntötték a kevés fűszál között, amik átteleltek Taeringben.

Mi a 8/a-ban nem igazán tudtuk értékelni ezt.

Mi értelme a tavasznak, ha hamarosan úgyis újra ősz lesz, és a most még üde virágok elhervadnak? Hogyan is tudunk volna örülni a rügyszőző bükkfának, a hazatérő seregélyeknek vagy a napsütésnek? Minden hamarosan megváltozik, és visszajára fordul, és akkor újból sötét lesz, és hideg, és nem lesznek virágok, de még levelek se a fákon. A tavasz csupán azt idézte fel bennünk, hogy nekünk is hamarosan el kell mennünk.

Ha mondjuk felemeltem a kezem, még az is arra emlékeztetett, hogy rövidesen le kell eresztenem, és semmivé lesz a mozdulat. Minden egyes alkalommal, amikor nevettem vagy mosolyogtam, arra kellett gondolnom, hogy hányszor fogok még sírni ugyanezzel a szájjal és szemmel. Aztán a szemem egy szép napon csukva marad, és mások fognak sírni meg nevetni, de akkor én már a föld alatt leszek. Csak a bolygók mozgása tart örökké, de ezt is csak addig lehetett biztosra venni, amíg Pierre Anthon egyik reggel arról nem kezdett beszélni, hogy zsugorodik a világegyetem, és egyszer majd, mint valami fordított Big Bang, összeomlik az egész. Minden olyan kicsi lesz, mintha nem is lenne. Még a bolygókra se lehetett gondolni. Semmire nem lehetett gondolni. Kibírhatatlan volt.

Ki. Bírni. Minden, semmi, nulla.

Úgy mászkáltunk, mintha a saját árnyékunk lennénk.

Az egyik nap olyan volt, mint a másik. És bár hét közben nem győztük várni a hétvégét, a végén mindig csalódtunk. Aztán hétfő lett megint, és kezdődött előlről az egész. Ez az élet, semmi több. Kezdtük megérteni, miről is beszél Pierre Anthon. És hogy a felnőttek miért úgy néznek ki, ahogy. És akkor is, ha megfogadtuk, hogy mi sose fogunk rájuk hasonlítani, pontosan ez lesz a helyzet. Pedig még a tizenötöt se töltöttük be.

Tizenhárom, tizennégy, felnőtt. Halott.

Most már csak Sofie válaszolt Pierre Anthonnak, amikor elhaladtunk a Taeringi út 25-ös szám és a göcsörtös szilvafa mellett.

- Ez itt a jövő! - kiabálta Pierre Anthon, és széttárta a karját, hogy lássuk: ez az egész, nincs több, ami várna ránk, csak a városkánk és az értelmetlen unalom.

Mi, többiek, behúztuk a nyakunkat. De Sofie nem.

- A jövő olyan lesz, amilyené alakítjuk! - kiabálta vissza.

- Hülyeség - ordította Pierre Anthon. - Semmiből nem lehet valamit csinálni! Márpedig nincs semmi, aminek lenne értelme.

- Rengeteg mindennek van értelme! - Sofie dühösen Pierre Anthon felé dobott egy maroknyi kavicsot. Akadt, amelyik eltalálta, de nem elég erősen ahhoz, hogy különösebben zavarta volna Pierre Anthont. - Gyere ki a fűrésztelephez, akkor majd meglátod, mi mindennek van értelme!

Rájöttem, hogy Sofie komolyan gondolja, amit mondott. Számára a Fontos Dolgok Halma jelentette az élet értelmét. Pontosabban számára a Fontos Dolgok Halma még mindig jelentett valamit, amit a mi számunkra már nem.

- A kupacotoknak semmi értelme! Különbén még mindig itt lenne a világsajtó és mindenki elzárándokolna Taeringbe, hogy megcsodálhassa az élet értelmét.

- Azért nem akarod megnézni a Fontos Dolgok Halmát, mert félsz! - vágott vissza Sofie olyan hangosan, ahogy csak tudott.

- Ha a szaros kupacotoknak a legcsekélyebb értelme is lenne, szíves-örömet megnézném - kontrázott Pierre Anthon leereszkedően, majd visszafogottabban, majdnem együtt érzően hozzáfűzte: - De nincs értelme, különben nem adták volna el, nem igaz?

Az óta a bizonyos nap óta először láttam könnyesnek Sofie szemét.

Ökölbe szorított kezével olyan gyorsan letörölte a könnyeit, hogy még csak abban sem lehettem biztos, hogy jól láttam. Pierre Anthonnak mindenesetre nem válaszolt. Ettől fogva kerülővel ment iskolába.

Április 8-ig csak egy hét volt hátra.

A múzeum egy hét múlva becsomagoltatja, hajóra teszi, és elviszi a Fontos Dolgok Halmát.

Egy hét volt hátra, amíg Pierre Anthon igaza mindörökre bebizonyosodik.

Mi, többiek szép csöndben föladtuk a harcot, de ha Sofie is föladja, azt nagyon nehezen viseltük volna. Pedig azt hittem, ez fog történni. De nem így lett. Sofie nem adta föl. Sofie bedilizett.

XXIII

Hirtelen jött az egész, bár ha jobban belegondoltunk, akkor azért lehetett látni bizonyos előjeleit. Az egyik pillanatban Sofie még békésen és nyugodtan álldogált velünk kint a telepen. Aztán hirtelen elkezdett körbe-körbe rohangálni és a fejét a gerendába verni. Majd fűrészport rugdosott a Fontos Dolgok Halmára, és még föl is mászott volna rá, hogy szétszedje, ha Ole és nagy Hans le nem fogják.

Egy nappal azelőtt történt, amikor a múzeum ígérte, hogy összecsomagolják, és elviszik a Fontos Dolgok Halmát, és vele együtt az élet értelmét is, vagy legalábbis azt, ami megmaradt belőle. És ezzel örökre elhagyja a városkánkat minden, ami fontos.

- Nem ők találták meg az élet értelmét. A miénk, nem az övék! - kiabálta Sofie, és csak ekkor tűnt fel, hogy Sofie hat nap óta most szólalt meg először.

- De eladtuk nekik!

- Az élet értelmét nem lehet eladni! - Sofie az öklével verte Ole mellkasát és hasát, és láttam Olén, hogy fáj neki. Aztán nagy Hans megfogta Sofie karját, hátracsavarta, és most Sofie-nak fáj.

Tudtam, hogy igaza van Sofie-nak.

Az élet értelmét nem lehet csak úgy eladni. Mert az vagy van, vagy nincs. Azzal, hogy eladtuk a Fontos Dolgok Halmát, a jelentése is odalett, ha egyáltalán volt neki valaha. De ezzel a kérdéssel nem foglalkoztam, mert ha sohasem volt értelme, az azt jelentette volna, hogy nem Sofie-nak, hanem Pierre Anthonnak van igaza.

- De eladtuk, és kész! - válaszolta Ole olyan fojtott dühvel, ami világossá tette, hogy ő is belátta, nem lett volna szabad eladnunk.

- De akkor semmi értelme az egész halomnak! -kiabálta Sofie.

- Hagyd már, Sofie! Tök mindegy, hogy mi lett a halommal - kiabálta nagy Hans, én meg arra gondoltam, hogy a múzeumtól kapott pénzből bármikor vehet magának egy új, még a neonsárgánál is jobb biciklit, így persze hogy mindegy neki.

- Ha a Fontos Dolgok Halmának nincs értelme, akkor semminek sincs értelme! - folytatta Sofie. - Semminek!

- Fogd be a szád, Sofie! - ordította Gerda.

- Igen, pofa be, Sofie! - harsogta Jan-Johan is.

- Fogd be, Sofie! - helyeselt Elise, Hussain, Rikke-Ursula, ájtatos Kaj és sokan mások.

Ám Sofie nem fogta be. Ellenkezőleg. Sofie még hangosabban kezdett ordibálni.

- Akkor nincs értelme semminek! - üvöltötte. -Semminek! Semminek! Semminek! Semminek! Semminek!

Sofie egyre csak ordított. Olyan hangosan és velőtrázóan, hogy a csontunkig hatolt, és még a fülünk is belecsengett. De a legrosszabb mégis az volt, hogy Sofie kiabálása mintha mindent darabokra tört volna. Mintha a Fontos Dolgok Halma, és ezzel együtt minden más is, valóban elvesztette volna a jelentését.

Tavasza, nyár, ősz, tél, öröm, bánat, szerelem, gyűlölet, születés, élet, halál. Minden mindegy. Mindegy. Egy. Semmi. Nemcsak én láttam így.

És ez után a megvilágosodás után mintha belénk bújt volna az ördög.

Hussain megütötte Rikke-Ursulát az imaszőnyeg miatt. Nagy Hans, „köszönetképp” a bicikliért, Hussainba rúgott. Elise megkarmolta Olét, és olyan erősen megharapta, ahogy csak tudta, de akkor Rikke-Ursula megütötte Elisét, Sofie pedig Hansnak esett, és a haját tépte, hogy egész tincsek maradtak a kezében. Jan-Johan Sofie-ra vetette magát, és ütötte. Ájtatos Kaj besegített, mert Jézus és a rózsafa kereszt is Sofie ötlete volt. Frederik megpofozta Maikent, és hamarosan a fűrészpörban hempergett az egész banda, s míg Maiken ki nem szabadult, mert piperkőc Werner Frederik bordái közé rúgott. Aztán Maiken nekiesett Gerdának, piperkőc Wernert meg fellökte Anna-Li, épp mielőtt kis Ingrid fejbe ütötte volna a régi mankójával, Henrik pedig megfogta a másik mankót, és arrébb taszította vele kis Ingridet.

Aztán nem láttam többet, mert Gerda hátulról föluggrott a hátamra, elestem, Gerda rám, és máris ott hemperegtünk a többiek között a fűrészpörban. Tapasztalat híján ügyetlenek, de erősek voltak az ökölcsapásaink. Meghúztam Gerda haját, ő meg az enyémet. Aztán Gerda megragadta a fülbevalómat, és jól megrántotta, én meg feljajdultam a fájdalomtól. Gerda úgy megdöbbsent, hogy egyszer csak ott ült a fülbevalómmal a kezében, hogy sikerült lelöknöm magamról és felugranom. Megtapogattam a fületem, és a kezem undorító, meleg vértől lett ragacsos. Láttam, hogy a verekedő kupacban is fel-felbukkannak vérfoltok, hogy az osztálytársaim arcáról csöpög a vér, és szép lassan bepettezi a cementpadlót meg a fűrészpörban.

Mintha meg akartuk volna ölni egymást.

Egyszer csak rádöbbsentem, hogy Pierre Anthonért kell szaladnom.

Gerda a sípcsontomba kapaszkodott, de egy rúgással sikerült kiszabadulnom a szorításából. Átbokszoltam magam a tömegen, feltűnés nélkül kimentem az ajtón, és futásnak eredtem.

Olyan gyorsan futottam, ahogy csak bírtam.

Úgy, ahogy még sosem futottam életemben. Lihegtem, megfájdult az oldalam, a torkom és a lábam, de csak futottam tovább. Nem tudtam, mit kéne mondanom, hogy rábírom Pierre Anthont,

hogy jöjjön velem a fűrésztelepre. Csak azt tudtam, hogy muszáj, hogy nincs más választásom: rá kellennem valahogy.

Pierre Anthon ott ült a szilvafán, és bámult a semmibe.

Már messziről láttam a kék pulóverét a világoszöld, nyiladozó rügyek között. Egész a fáig futottam, majd hirtelen megálltam a járdán, és nem tudtam megszólalni. Egyre csak köhögtem, köpködtem, és kapkodtam a levegőt. Pierre Anthon megdöbbenve bámulta az erőfeszítésemet, s a látvány szemmel láthatóan szórakoztatta egy kicsit.

- Minek köszönhetem a megtiszteltetést, Ágnes? - kérdezte barátságosan, de közben gúnyosan nevetve.

Nem törődtem az utóbbival.

- Sofie megőrült - dadogtam, amint elég levegőhöz jutottam. - Mindenki megőrült. Velem kell jönnöd.

Éreztem, hogy mondanom kéne még valamit, hogy meggyőzzem, de nem tudtam, mit. Am Pierre Anthon szó nélkül lecsúszott, egy pillanatig a faágba kapaszkodva hintázott, majd a gyepre huppant. Bement az udvarra, kis idő múlva megjelent egy régi férfibiciklin, és tempósan tekerni kezdett, úgyhogy esélyem se volt utolérni.

Amikor kértem a fűrésztelepre, Pierre Anthon biciklije az árokban hevert, őt magát nem láttam. Halálos csönd honolt.

Óvatosan kinyitottam az ajtót, és beléptem.

Ijesztő látvány fogadott.

A 8/a körbeállta Pierre Anthont.

Bevért orrok, felrepedt szemöldökök, hiányzó fogak, bedagadt ajkak, kék-zöld monoklik a szem alatt, egy darab fül majdnem leszakadva. Páran szemmel láthatólag alig álltak a lábukon. Mindenkit beborított a vér és a fűrészpor. De nem ez volt a feltűnő. Hanem a gyűlölet. Gyűlölet. Még több gyűlölet. Mindenki mindenki ellen.

Becsuktam magam mögött az ajtót, és a fal mentén beoldalaztam a pajtába.

Pierre Anthon mindannyiunkat alaposan végigmért.

- Esküszöm, hogy nagy idioták vagytok! - kiabálta, majd csóválta a fejét, és tett egy lépést előre. - Ha semminek sincs értelme, akkor semmi sincs, ami miatt mérgeledni lehet. Ha pedig nincs miért haragudni, akkor nincs értelme a verekedésnek se! - Úgy nézett körbe, mintha mindenkit egyenként szólítana fel, hogy cáfolja meg az elhangzottakat, ha netalán-tán nem lenne igaza. - Szóval: mi a fenét csináltok? - A fűrészporba köpött. Majd a Fontos Dolgok Halma felé nézett, és gúnyosan felkacagott. - E miatt a szaros halom miatt verekedtek? - Megvetéssel a halom felé mutatott, de aztán valami megfogta a fantáziáját, nem lehet pontosan tudni, micsoda.

Közelebb ment, és lassan megkerülte az egész halmot. Hosszasan szemlélte kis Emil koporsóját Hamupipőke rothadó fejével a tetején. Hamupipőke fejét alaposan tanulmányozta a halom tetején, majd a csillagvizsgálóról a dán zászlóra és a meggyalázott Jézus-szoborra esett a pillantása. Jól megnézte magának a bokszkesztyűt, a formalinban tárolt kígyót, a hat darab kékszínű hajfonatot, a neonsárga biciklit az imaszőnyeg fölött, a mankót, a kimúlt Kisoszt, és Jan-Johan megmerevedett mutatóujját. Aztán föltűnt neki valami, amit nem értett.

- Ez meg micsoda? Egy rongy? - kérdezte, és a kockás zsebkendőre mutatott.

- Az az egésznek az értelme! - kiabálta Sofie hisztérikusan. - Az a lényeg!

Pierre Anthon először Sofie-ra, majd ránk nézett. Mintha valamit kapisgálni kezdett volna.

- A lényeg, aha! - ordította dühösen, és megragadta Sofie-t. A vállát rázta, amíg Sofie abba nem hagyta a sikoltozást. - És ezért adtátok el?

- Az egész értelme - suttopta Sofie.

- Az értelme, na hát! - Pierre Anthon gúnyosan fölnevetett. - Ha ez a szaros halom valaha is jelentett valamit, akkor az azzal a nappal megszűnt létezni, hogy pénzt kaptatok érte. - Megint nevetett. Elengedte Sofie-t, és Gerdára nézett. - Mennyit kaptál Kisosziért, he, Gerda, mennyit?

Gerda nem válaszolt. Csak elpirult, és lesütötte a szemét.

Pierre Anthon a zászlóra nézett, és Frederik felé fordult. - Ó, a szülőföld! - gúnyolódott. - Frederik, te tényleg fölálodtad a hazádat a piszkos anyagiak oltárán? - A fejét rázta. - Mert akkor baromira örülök, hogy nem leszel majd tábornok semmiféle háborúban!

Frederik szeme könnybe lábadt.

- És az imaszőnyeg, Hussain? Már nem hiszel Allahban? - Pierre Anthon Hussainra bámult, aki leszegett fejjel állt előtte. - Mi volt a hited ára?

Pierre Anthon egyre csak folytatta, nevén nevezett minden egyes tárgyat, mi meg egyre kisebbek lettünk. - És Jan-Johan, te meg miért nem hagytad rögtön az egész kezedet levágni, ha a mutatóujjadat már úgyis eladtad annak, aki a legtöbbet ajánlotta érte? És Sofie, belőled mi maradt, ha eladtad magadat?

Nem válaszoltunk.

Csak álltunk ott, a lábunkkal rajzolgattunk köröket a fűrészporba, és nem mertünk se Pierre Anthonra, se egymásra nézni. - Ha tényleg lett volna értelme, akkor nem adjátok el, nem igaz? - vetett véget Pierre Anthon a szónoklatának, és teátrálisan a halom felé mutatott.

Pierre Anthon nyert.

De elkövetett egy nagy hibát.

Hátat fordított nekünk.

XXIV

Sofie esett neki elsőként, és ha mi, többiek nem mozdulunk, Sofie-t egyedül azért még könnyen le tudta volna rázni magáról Pierre Anthon. De mozdultunk. Először Jan-Johan, majd Hussain, Frederik, Elise, Gerda és Anna-Li, ájtatos Kaj, Ole és végül nagy Hans is. Ekkorra már alig maradt hely a többieknek, hogy ők is kedvükre verhessék és rugdoshassák Pierre Anthont.

Nem tudom, hogy szörnyű volt-e.

Most így visszatekintve azt gondolom, hogy annak kellett lennie. Ám mégsem így emlékszem rá. Inkább úgy, hogy nagy felfordulás volt. És hogy jó érzés lett úrrá mindenkin. Jó érzés volt megütni Pierre Anthont. Jó érzés volt belerúgni. Volt értelme, akkor is, amikor a földön feküdt és nem tudott, később meg már nem is akart védekezni.

Hiszen ő vette el tőlünk a Fontos Dolgok Halmát, ahogy ő fosztott meg minket annak idején a dolgok értelmétől is. Mindenről ő tehetett. Hogy Jan-Johan elvesztette a jobb mutatóujját, hogy Hamupipőke kimúlt, hogy ájtatos Kaj meggyalázta a Jézusát, hogy Sofie elvesztette a szüzességét, hogy Hussain elvesztette a hitét, hogy...

Az ő hibája, hogy elvesztettük az életkedvünket, hogy nem hittünk a jövőben, és teljesen elbizonytalanodtunk.

Egy valamit tudtunk: hogy Pierre Anthon tehet mindenről.

És hogy ezért meg kell fizetnie.

Nem tudom, milyen állapotban lehetett Pierre Anthon, amikor elmentünk a fűrésztelepről.

De tudom, hogyan nézett ki, akkor is, ha erről nem beszéltem a rendőrségnek.

Furcsán kitekeredve feküdt, hátracsuklott nyakkal, kék-zöld foltos, bedagadt arccal. Vért az orra, és a szája meg a kézfeje is véres lett, amikor a kezével próbálta védeni magát. Csukott bal szeme a felrepedt szemöldök alól furcsán-ferdén düledt ki. Jobb lába természetellenes szögben kitekeredve, a bal könyöke kifordulva.

A csönd ránk telepedett.

Amikor elmentünk, nem köszöntünk el sem egymástól, se Pierre Anthontól.

Aznap éjjel leégett a fűrésztelep.

XXV

A régi fűrésztelep egész éjszaka égett, és kicsit még másnap reggel is. Aztán vége lett.

Késő délelőtt értem oda. A többség már ott volt. Köszöntünk egymásnak, de nem beszélgettünk. Néztem, ami maradt: a fűrésztelep füstölő helyét.

Nem lehetett látni, hogy mi tartozott valaha a fűrésztelephez és mi a Fontos Dolgok Halmához. Az elszenesedett falmaradványokon kívül szinte csak hamu maradt mindenütt.

Szép lassan mindenki megérkezett, és hamarosan összegyűlt az egész osztály. Senki nem mondott semmit. Se a szüleinknek, se a rendőrségnek, se a *Taeringi Hírmondónak*, sőt a New York-i múzeum munkatársainak se. A világsajtó ezúttal nem képviseltette magát, de tudom, hogy nekik se mondtunk volna semmit, ha megjelennek.

Nem kérdeztük, mi van Pierre Anthonnal, és beletelt egy kis időbe, amíg az eltűnését összefüggésbe hozták a tűzvészsel. Igazából csak akkor, amikor este megtalálták Pierre Anthon szénné égett maradványait. Közel ahhoz a helyhez, ahol valaha a Fontos Dolgok Halma állt.

Nem ellenkeztünk, amikor a rendőrség előállt azzal az elmélettel, hogy Pierre Anthon felgyújtotta a Fontos Dolgok Halmát és a régi fűrésztelepet, mert nem akart beletörődni, hogy megtaláltuk az élet értelmét, és ezzel híresek lettünk. Milyen tragikus, hogy ő maga is bent égett.

Elmentünk a temetésére.

Akadtt, aki még sírt is közülünk.

Őszintén, azt hiszem... és nekem csak tudnom kell, mert én voltam az egyik. A múzeumtól nem kaptuk meg a pénzt, mert nem gondoltunk rá, hogy biztosítani kellene a Fontos Dolgok Halmát. De nem ezért sírtunk. Azért sírtunk, mert olyan szép és szomorú volt az a sok virág, az osztályunk fehér rózsáit is beleértve, meg a nem repedezett fehér koporsó, ami ugyan kétszer akkora volt, mint kis Emilé, de még így is elég kicsi. Meg azért sírtunk, mert a koporsó fehér lakkja versenyt csillogott Pierre Anthon apjának szemüvegével, mert a zene a bőrünk alá hatolt, aztán újra ki akart bújni, de nem sikerült neki. És teljesen mindegy volt, valaki abban az istenben hitt-e, akihez énekeltünk, vagy egy másikban, vagy esetleg egyáltalán nem hitt.

Azért sírtunk, mert elvesztettünk valamit, és kaptunk valamit cserébe.

És azért, mert elveszíteni és kapni valamit, egyformán fájdalmas. És mert tudtuk, mit veszítettünk el, de még nem tudtuk szavakba önteni, mi az, amit kaptunk.

Miután a földre került Pierre Anthon fehér, nem repedezett koporsója, miután részt vettünk a halotti toron a Taeringi út 25.-ben, és miután Eskildsen tanár úr, Pierre Anthon apja és más, számunkra ismeretlen felnőttek is, akik bizonyára Pierre Anthon rokonai lehettek, sok szépet mondtak egy olyan Pierre Anthonról, aki nem igazán az a Pierre Anthon volt, akit mi ismertünk, szóval mindezek után elmentünk a leégett fűrésztelepre.

Az a meghatározhatatlan érzésünk támadt, hogy nem venné jól ki magát, hogy pont aznap bukkanunk fel a fűrésztelepen, ezért hosszú idő óta először hármasával, különböző irányból indultunk el a fűrésztelep felé.

Már nem füstölgött.

Minden tűzfészket eloltottak, csak hamu és szénné égett falmaradványok maradtak, szürkés fehérfeketén és kihűlve. Ott, ahol valaha a Fontos Dolgok Halma állt, mintha vastagabb lett volna a hamuréteg, de pontosan nem lehetett kivenni. Leomlott gerenda- és tetődarabok fedték el a helyét. Mindenki segített az eltakarításban. A nehéz és piszkos munkától mindenütt feketék lettünk, még a ruhánk alatt is.

A lehető legkevesebbet beszéltünk. Csak mutogattunk egymásnak, ha épp szükségünk volt valakire, aki megfogja a gerenda végét vagy egy kődarabot.

A közeli szemetesekben találtunk üres üvegeket, műanyag poharakat és gyufaskatulyákat, mindenfélét, amire szükségünk lehetett. Sofie hazafutott, és hozott még pár dolgot, amit talált, hogy mindenkinek jusson egy kis dobozka.

Kézzel adagoltuk a hamut.

Azt a szürke valamit, ami megmaradt az élet értelméből, gondosan bezártuk a dobozokba és üvegekbe.

Fontosnak éreztük, hogy jól vigyázzunk erre a kis maradékra, mert bár Pierre Anthon nem ült fönt a szilvafán a Taeringi út 25-ös számú ház előtt, és nem kiabált utánunk semmit, mégis mintha minden egyes alkalommal hallottuk volna a hangját, amikor arra jártunk.

- Ha könnyű meghalni, az azért van, mert semmi jelentősége a halálnak - kiabálta. - És ha nincs értelme a halálnak, az azért van, mert az életnek sincs értelme. De azért mulassatok jól!

XXVI

Azon a nyáron szétszéledtünk a szélrózsa minden irányába. Különböző középiskolákba kezdtünk járni, Sofie pedig egy olyan helyre került, ahol a hozzá hasonlókat megvédi önmaguktól.

Nem játszottunk többé együtt, és nem találkoztunk egymással, kivéve, ha véletlenül összefutottunk az utcán. Senkinek sem jutott eszébe osztálytalálkozót szervezni, és kétlem, hogy bármelyikünk is elmenne rá, ha esetleg az egyik tanárnak ilyen ötlete támadna.

Nyolc éve történt mindez.

Még mindig megvan a gyufaskatulya, benne a hamu, ami a fűrésztelepből és a Fontos Dolgok Halmából maradt.

Néha-néha előveszem, és megnézem. És amikor óvatosan kinyitom a használt kartondobozkát, és belepillantok a szürke hamuba, akkor a gyomromban valami furcsát érzek. És bár nem tudom pontosan megfogalmazni, hogy mi is ez az érzés, tudom, hogy ez is olyan valami, aminek van értelme.

És azt is tudom, hogy az élet értelmével nem szabad játszani.

Nem igaz, Pierre Anthon? Nem igaz?